

DOMOLJUB

Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljubac«. — Telefon 25-49. Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din. — Naročnina Stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. inserate in reklamacije sprejema u p r a v a »Domoljubac«. — Telefona 29-92.

„Vera peša“

Ta svetovno znani vzdihljaj nas srečuje danes že za vsakim voglom. Ali je pa to resnica? Ali je res danes manj res, da je Bog stvarnik nebes in zemlje, kakor je bilo to pred sto, pred tisoč leti? Ali je danes manj resnično, da je milost božja za zvečanje potrebna, kakor takrat? In tako dalje ...

Vera nič ne peša, ne sme pešati; verske resnice so in morajo ostati resnice za stoletja, za tisočletja, do konca sveta. Pač pa bo res, da mnogi verniki pešajo. Njih vera ni taka. kakršna bi morala biti. Verske zavednosti jim manjka. Vzrok tega žalostnega pojava je preveč; ni mogoče, da bi vse naštel.

Ves tok in duh današnjega časa je veri s vražen. Zato tudi ni zanimanja za verski pokuk. Ko končam s šolo, sem »dovršen« katoličan. Potem pa grem in hitro pozabim v boju življenja še to, kar znam. Glavno besedo v družbi imajo vedno za vero najbolj hladni ljudje. Pa naj bo ta družba v gostilni, pri zabavi, pri delu, povsod. Strah pred tako družbo je domalega povsod strašansko velik. Hrepenenje po napačni prostosti tira nekatere od Boga, od cerkve, od vere. Tujina nam je vzredila že na debele tisoče versko mrzlih in mlačnih ljudi. Dnevno, ne bom rekel protiversko, četudi za vero neodločno, vodeno, brezbarveno časopisje nosi skoraj še več krivde kakor očitno protiversko časopisje. Le nič govoriti o nedolžnosti; beseda o jagnjetih v ovčjem oblacilu je vse preveč znana.

»Vera peša.« Prazna beseda, prazno govorčenje.

Verske zavednosti manjka. To je glavno.

Verska zavednost pa ne obstoji v tem, da druge veroizpovedi, četudi so napačne, obsejam, smešim, zaničujem, tudi ni v tem, da se trikrat ali štirikrat na leto pokažem v cerkvi, da hodim morebiti poslušat lepoto cerkvenega petja, tudi ne v tem, da ob vsaki priliki prebojam papeža, škofo in duhovnike, če tako uče, kakor je meni všeč: verska zavednost obstoji v tem, da se vedno in povsod, v javnosti in doma, točno držim vseh navodil svoje vere. Vsehi Danes poudarjajo povsod in na vseh straneh versko strpnost. Dobro! Pustimo jo živeti. Vedimo pa, da verska strpnost ni v tem, da bi jaz zaradi par drugovercev moral svoje verske vere opustiti, ali da bi jih hotel skrivaj opravljati, češ, da ne bom s svojim ravnanjem vzbujal pozornosti, da ne bom verskega čuta drugih ljudi žalil. Ali svojega pa smeš žaliti? Verska strpnost obstoji v tem, da se ti prav tako točno držiš svoje vere, kakor drugoverec svoje. Če se je bomo res tako držali, potem ne bomo več slišali besedi in trditve, kakor smo jih prv leta po svetovni vojni: »Druge vere so boljše kakor katoliška.« Vsak, kdor je to trdil, je molče samemu sebi zapisal v verskem zna-

nju red nezadostno. Vere, veroizpovedi niso boljše, verniki pa morebiti. Versko zavedni so. Točno se drže navodil svoje vere. Zakaj bi se katoličani morali: »je vere pred svetom sramovati! Ne samo marsikaj, vse bo boljše na svetu, če se bomo točno držali navodil svoje vere. Mlačnost, mlačnost, ta prinaša na svet največ hudega.

Versko zaveden človek ne bo vpraševal, če vse verske resnice razume ali ne; sv. pismo je njemu božja beseda, v sv. evangeliju posluša Jezusa samega. Verske dolžnosti izpolnjuje brez večnega »Zakaj?« Nedeljo posvečuje, posta se drži, nič: »Zakaj?« Bog pravi tako, sv. Cerkev uči tako, pa mirna Bosna!

Naj vam še podam ime in ravnanje enega

takih versko zavednih mož. Ne kakoga svetnika, ampak vojaka. Bil je to sredi med krivoverci, v trdnjavi La Rochelle živeči polkovnik Paqueron. Krivoverci protestanti so o njem govorili: »Če bi bili vsi katoličani taki, kakršni je polkovnik Paqueron, potem bi bili tudi mi takoj katoličani.« Njegovo načelo je bilo: »Ne prepirajmo se z besedami, glejmo pa, da bomo prav živeli. Luč dobrih del sveti lahko vsakomur, ne žali pa nobenega.« Ko je njegov sin odhajal v višje šole, mu je dal tole navodilo: »Takoj pokaži svojo zastavo, da bodo ljudje vedeli, kdo in kaj si. V 48 urah mora vsak tvoj tovariš vedeti, kakšno je tvoje versko prepričanje.«

Ta je bil mož zavednosti. Ni dosti govoril, pa je tem več delal. Zavedal se je, kaj pomeni beseda: »Po njih sadovih jih boste spoznali. Mar bero grozdje s trnja ali smokve z osala?«

„Šušmarstvo“

Ze par let izzvenevajo vsa obrtniška zborovanja v klic za boj proti »šušmarstvu«. V svojem obupnem boju za obstanek kličejo obrtniške organizacije na pomoč oblasti, naj z brezobzirnimi sredstvi in ukrepi zatro »šušmarje« in pred kratkim je bil sprožen celo predlog, naj se »šušmarjem« zapleni tudi orodje.

Kaj je »šušmarstvo«? Pravi pomen te besede je čisto drugačen nego ga pa imajo v mislih naši obrtniki na svojih zborovanjih. »Šušmar« je namreč tisti, ki brez strokovne usposobljenosti izvršuje kaka dela. Ako bi se tesar lotil izdelovanja kolarskih, mizarskih ali celo zidarskih del, potem njegovi izdelki gotovo ne morejo biti polnovredni, ker se jih nikoli ni učil in jih zato tudi ne more izvršiti tako dobro kot izučen kolar, mizar ali zidar. To bi bilo pravo »šušmarstvo«.

Ali imamo pri nas res take »šušmarje«? Mirno lahko trdimo, da ne. Res je, po kmetih so v vseh časih kaka majhna opravila izvrševali tudi ljudje, ki zanje niso imeli stroge usposobljenosti. Marsikak tesar je za silo ometal tudi kak razdrapan zid, kovač časih poseže tudi v ključavničarjevo ali kleparjevo področje, zidarski pomočnik je časih na svojo pest izvršil tudi kaj takega, za kar zahteva postava že mojstra. To se je pri nas vedno vršilo in se bo vedno vršilo in smešno bi bilo tudi zahtevati, da bi moral naš kmet prav za vsako malenkost klicati na pomoč mojstra, ki ima za take posle vsa predpisana spričevala in postavna dovoljenja.

Sicer smo pa prepričani, da obrtniki na svojih zborovanjih sploh ne mislijo na te vrste »šušmarjev«, temveč imajo v mislih čisto druge ljudi. Silna gospodarska stiska, ki je zajela zadnja leta tudi naš obrtni stan, je povzročila,

da na tisoče obrtnikov ne more prenašati bremen, ki tarejo našega obrtnika. Ni jim preostajalo drugega, kot da so vrnili obrtni list, a ker krasti ne smejo, živi v grob pa ne morejo, izvršujejo pod roko še vedno kaka priložnostna, v njih stroko spadajoča dela, da se tako vsaj za silo preživijo. To pa niso nobeni »šušmarji«, temveč polnovredni in usposobljeni obrtniki, le da nimajo za izvrševanje svojega obrta potrebnih oblastnih dovoljenj. Obrtniške organizacije morajo zato za te ljudi najti še kak drug izraz kot »šušmarstvo«, kajti prepričani smo, da ima marsikaj teh »šušmarjev« vsaj toliko strokovno usposobljenost kot tisti, ki se proti tem »šušmarjem« bore.

Mnenja smo, da pravega »šušmarstva« pri nas že davno ni več. Če si kupim blago za obleko, tega blaga ne bom izročil kakemu v krojaštvu neizučnemu človeku, da bi mi »izšušmaril« obleko. Marsikdo bo pa rad vzel pod streho dobrega brezposelnega krojaškega pomočnika, da mu bo za hrano in za par kovačev sešil obleko in še kaj pre naredil za otroke. Tudi na tisoče mojstrov je prišlo danes že tako daleč, da so morali vrniti obrtni list in se preživljati za silo danes s takim »šušmarstvom«. Res je, rednim obrtnikom delajo ti ljudje konkurenco, zato se seveda tudi ne moremo čuditi, če jih gledajo po strani, toda prav tako se obrtniki ne smejo čuditi, če so zlasti kmetiške-mu ljudstvu ti »šušmarji« naravnost dobrodošli, ker dobi od njih strokovno ravno tako dobre izdelke, le za mnogo manjšo ceno, ker pač ti »šušmarji« nimajo stroškov, kakršni tarejo danes redne obrtnike.

Tako je torej s to stvarjo in tu je treba iskati tudi rešitve. Boj obrtnikov proti »šušmarstvu« mora biti brezuspešen in tudi ne more najti nobene podnora v ostalem prebival-

RAZGLED PO SVETU

Masaryk — 85 letnik

Dne 7. marca je dopolnil češkoslovaški državni predsednik Masaryk 85 let. Zasluge tega očelno zelo vernega moža so za napredok češkoslovaške republike res velike. V Češkoslovaški, ki je tudi tvorba poveljne dobe in narodnostno zelo mešana država, saj šteje skoraj tretjino Nemcev, je prav po zaslugi Masaryka do danes ohranjena demokracija. V Masarykovi republiki so na temejju splošne enake in tajne volivne pravice voljene v parlament in senat tudi ženske in imajo seveda tudi volivno pravico.

Na željo državnega predsednika Masaryka je skoraj ves čas, odkar obstoji češkoslovaška republika, znana po svoji svobodnemiselni večini zastopana v vladi po dveh ministrih tamošnja katoliška Ljudska stranka. Da uživa taka država po vsem svetu največji ugled in veliko zaupanje, leži na dlani. Bog daj doslednemu demokratičnemu državniku g. Masaryku potrebnih duševnih in telesnih sil, da še dolgo vodi bratsko Češkoslovaško od uspeha do uspeha!

ITALIJA

s Sporazum z Abesinijo? Po dolgotrajnih pogajanjih med Italijo in Abesinijo se je menda dosegel sporazum med obema državama. Dogovorili sta se glede 6 km nevtralnega ozemlja med italijansko Somalijo in Abesinijo. Čudno je le to, da vzlic dogovoru Italija še vedno pošilja vojaštvo v Afriko. Kaj pa če bi se italijanski polki nazaj grede pred povratkom?

s Proti nemški manjšini. Bocenski prefekt je razpustil krajevne organizacije katoliške zveze trgovskih in obrtniških pomočnikov v vseh večjih krajih južnega Tirola. Prefekt utemejuje svoj korak s tem, da je centrala te organizacije v Nemčiji. Dalje navaja, da so te organizacije delale za to, da se je oviralo širjenje italijanskega jezika in italijanske kulture. Odlok omenja v tej zvezi pogosto pririsanje javnih predavanj in gledaliških predstav v nemščini. Odlok je vzbudil pozornost v Nemčiji in v Avstriji, ki ima z Italijo urejene prijateljske odnose. Mnogi smatrajo prepoved za dokaz, da hoče Italija svoje

MADJARSKA

s Velja za vse katoličane. Madjarski primas in kardinal Szeregy je danes objavil pismo o bodočih volitvah v parlament. V tem

stvu, dokler ga bodo vodili redni obrtniki na sedanjem način. Prvi pogoj, če si hočejo obrtniki pomagati, je, da odkrito pogledajo na vzroke tega stanja in napnejo vse sile, da odpravijo vzroke, ne pa da preganjajo stradajoče svoje tovariše, žrtve teh vzrokov.

In v tem pogledu obrtniki ne vrše svojih dolžnosti. Če pregledujemo poročila o delovanju raznih obrtniških ustanov in organizacij, beremo pač o vsem mogočem in nemogočem, važnem in nevažnem, toda vse kaže, da se današnje glave teh ustanov in organizacij skrbno in previdno izmikajo ravno jedru in glavnim vzrokom vse obrtniške bede in krize. Na eni strani današnji voditelji obrtnikov nimajo poguma odkrito in odločno nastopiti proti glavnim vzrokom obrtniške stiske, na drugi strani je pa le premožno obrtniških »voditeljev« v vse pretežni zlahti s tistimi politiki, ki so odgovorni za to, da je prišel naš obrtnik tako popolnoma na psa. A vrana vrani ne izključuje oči, kakor vemo. Kar spomnimo se n. pr. na silen vrišč, ki se je razlegel med čevljarji, ko

pismu pravi, da katoliki ne morejo glasovati za tiste kandidate, ki ne nudijo dovolj jamstva za zdravo pravstveno in versko obnovo madjarskega naroda. Zato priporoča vernikom, da agitirajo in volijo samo one kandidate, ki nudijo dovolj jamstva, da bodo v parlamentu ščitili krščanske temelje narodnega in socialnega življenja.

GRŠKA

s Par vesti z uporniškega bojišča. Ko to pišemo, ni v pogledu v Grčiji izbruhle revolucije od zadnjega tedna nobenih pomembnejših izprememb. V časopisu zmagujejo eni kakor drugi. Gotovo je le to, da imajo uporniki v rokah pretežno večino bojnega brodovja, ki je enkrat že celo Solun bombardiralo. Vlada trdi, da severno od Soluna, torej v grški Macedoniji, vladne čete niso mogle napredovati vsled povodnji in neugodnega vremena. Zdaj pa so se baje že začeli odločilni boji, ki so dovolj hudi. Baje je padlo na obeh straneh že doslej 600 vojakov, nad 2000 pa je bilo ranjenih. Zelo delavna je uporniška mornarica. Križarka »Averovc«, o kateri so že ponovno poročali, da je hudo poškodovana, je zavzela otok Mitilene. Neka druga uporniška torpedovka pa otok Samos. Pri Solunu je zopet neka tretja uporniška ladja bombardirala položaje vladnih čet in ogrčca železniško zvezo med Solunom in Ate-

je prišlo neko konkurenčno podjetje v našo državo. Kričali so in mahali so na vse strani, toda nihče ni hotel ali se pa ni upal pokazati na tistega, ki je Bati odprl vrata v našo državo.

In tega stanja je skrivno obrtništvo. Dokler se vsak obrtnik ne bo zavedel, da je sam kovač svoje sreče, toliko časa ni upati na izboljšanje. Kaj pomaga stokati in zabavljati doma pod mizo ali v zapečku, vodstvo obrtniških organizacij pa brezbrizno ali strahopetno prepuččati ljudem, ki so v polni meri soodgovorni za današnji obupni položaj obrtnika. Boj proti »šušmarstvu« je najglavnejši današnji klic iz obrtniških organizacij, a prav nič ne pretiravamo, če rečemo, da je tako delo obrtniških organizacij samih, kakršnega opazujemo že nekaj let sem, največje in tudi za obrtnike najnevarnejše »šušmarstvo«. Dokler se obrtniki ne bodo tega zavedli in dokler ne bodo odpravili tega »šušmarstva«, bodo vsa njih prizadevanja zaman.

nami. Zaradi grških dooodkov je nastala precejšnja napetost med Bolgarsko in Turčijo, ki je baje poslala na mejo 5 divizij. Venizelos je proglasil Kreto za samostojno republiko in je menda to proglasitev tudi že uradno sporočil Društvu narodov. Priobčujemo vse te vesti, čeprav ne jamčimo, da so povsem resnične. Bližnji dnevi nam bodo morda povedali kaj bolj gotovega. Za enkrat je dejstvo samo to, da je Venizelosa revolucija za grško vlado trd oreh.

AVSTRIJA

s Rasno. Radi ošpic je bila šola v Ljubelju dva tedna zaprta. — Na Strugarjah je umrl Hanza Ambrós. — V Slov. Plajberku so pokopali Andreja Lausergerja, podom. Motija. — Na Oišenici pri Velikovcu je preminula Neža Falšink, gostilničarka pri Majerčiču. — V Skocijanu so pokopali Florijana Miklavca, gospodarja Rivčeve hiše v Piskračah. — Gorla je dvonadstropna vila (stari hotel), ki pripada hotelu Anenhof v Loga vasi. — Na Dravi so pokopali župnika A. Mlinarja. — Ugotovljene so številke lanskega ljudskega štetja: na Koroškem je skupno 405.129 prebivalcev. Od zadnjega štetja leta 1923. se je število pomnožilo za 34.779 oseb. — Deželno glavarstvo je izdalo brošuro »Koroški lovski zakon«. Naroča se pri deželnem glavarstvu v Celovcu za 1 šiling.

AMERIKA

s Drobli. V Herminie Pa. je umrla 74 letna Ana Stovastnik iz Komende pri Kamniku. — V Pueblo Colo. je preminula 31 letna Paula Goršič. — V Detroitu je zapustil ta svet Anton Anžiček. — V Argentini je v bolnišnici umrl 22 letni Jožef Uršič iz Trnovca pri Kobaridu. — V Crucible Pa. se je smrtno ponesrečil Karl Kajfež. — V Ely Minn. je zapustila solzno dolino Marija Glach, roj. Debevc. — V St. Louisu Mis. so pokopali Franco Sušin iz Kamnika. — V Mulberry Kansas je umrl za poškodbami, ki jih je dobil pri delu v prometovniku 67 letni Janez Železnik iz Skocijana na Dolenjskem. — V Red Lodge Mont. je zapustil solzno dolino 57 letni Valentin Manec iz Starega Laza pri Verbovskem. — V Brockway Minn. je preminul 52 letni rojak Janez Rekar.

DROBNE NOVICE

Umrl je sednji predsednik avstrijskega parlamenta dr. Gustav Gross.

Aeroplan, ki se bo povzpel v višino 14 tisoč metrov, grade v Londonu.

Nevo madjarske vlade je zopet sestavil Gembeš. Torej po starem naprej!

Pet in pol milijona prebivalcev ima sedaj japonski Tokio.

Stalno pada število rojstev na Madjarskem.

BANKA BARUCH

11, Rue Aubert, Paris (9^e)

Odpremiša denar v Jugoslavijo na hitreje in po najboljšem dnevnem kursu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje.

Polni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune. BELGIJA: No 2064-64 Bruxelles. FRANCIJA: No 1117-94 Paris. HOLANDIJA: No 1458-66 Rotterdam. LUKSEMBURG: No 0607 Luxembourg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše ček. nakatnost

KAJ JE NOVEGA

Društvo za varstvo deklet

Društvo za varstvo deklet je imelo preteklo nedeljo v Ljubljani svoj občni zbor. Človekoljubno društvo je zelo vneto delovalo, vendar mu primanjkuje denarnih sredstev. Občnega zbora se je udeležil tudi knezoškof dr. Gregorij Rožman, ki je izpregovoril sledeče pomembne stavke:

»Iz kratkih poročil vidimo, kako važno in velikansko je polje, na katerem vrši Društvo za varstvo deklet svoje karitativno delo. Neprecejljive so izgube, ki jih trpi naš narod, ko mora mirno gledati, kako zapuščajo dekleta domačo hišo, rodno grudo in gredo po svetu, kjer se jih toliko izgubi. Vse sile moramo zastaviti in podpreti društvo v njegovem stremljenju, da zajezi pogubonosni tok in reši, kar se rešiti da. Mnogo se nam jih je že izgubilo. Tudi za te moramo poskrbeti, da se dvignejo,

da postanejo spet polnovredne članice človeške družbe. Dati jim moramo priliko, da začnejo spet pošteno življenje.

Velikanske so naloge, ki si jih je društvo začrtalo v svoj program. Kakor mreža božjega ribiča naj njeno delo zajame vso škofijo. To delo je delo dobrega pastirja, ki rešuje izgubljene ovce, in je v pravem pomenu besede dušnopastirsko delo, ki spada pod okrilje Katoliške akcije. Zainteresirati moramo za to delo vse naše ljudi. Pri reševanju pa ne smemo gledati na to, kakšnega prepričanja ali vere je dekle, ki potrebuje pomoči. Pomagati moramo vsem — to je v skladu krščanske ljubezni do bližnjega.

Od srca želim, da bi postal vsak zaveden in veren Slovenec član tega človekoljubnega in rodoljubnega društva.«

Za zgraditev železnice St. Janž—Sevnica

Veliko zborovanje za takojšnjo zgraditev železnice St. Janž—Sevnica se je vršilo dne 10. marca 1935 v Sevnici. Soglasno je bila sprejeta sledeča spomenica:

Kraljevska vlada se opozarja na neodložljivo potrebo nujne zgraditve proge St. Janž—Sevnica, ki bo vezala glavno progo Zagreb—Zidani most z dolensjimi železnicami. Ta proga ni samo največjega pomena za ves štajerski in dolenski del dravske banovine in za sosednjo savsko banovino, marveč je tudi izredne važnosti za nadaljnji razvoj prometa k Jadranskemu morju. Je to edini načrt zveze med dolenskim železnicami in glavno progo Zagreb—Zidani most, ki prihaja tako iz gospodarskih kakor tudi iz tehničnih vidikov v poštev. Posebej je poudariti, da je zgraditev te proge neodložljiva tudi z ozirom

na 1927-28. Za to progo so izdelani vsi podrobni načrti ter se lahko takoj vrši ofertalna licitacija. Po izjavi kraljevske vlade so sedaj v sporedu velikih javnih del finančna sredstva tudi za to progo zagotovljena.

Spričo priprav za volitve v Narodno skupščino se polasča prebivalstva bojazen, da ne bi njegove žive nade po končani volitvi borbi zapadle. Tem nujneje je, da se gradbena dela takoj oddajo in da se z gradnjo resnično prične že meseca aprila 1935. V takem dejstvu bo prebivalstvo videlo dragoceno jamstvo za rešitev iz neznosne bede, v kateri propada vsied dolgoletne gospodarske krize.

V tem duhu ponovno prosimo in pozivljamo kraljevsko vlado, da z vso pospešbo ukrene vse potrebno, da se more nemudoma pričeti z gradnjo železniške proge St. Janž—Sevnica.

Zahteva po nujni zgraditvi železniške proge St. Janž—Sevnica je tembolj utemeljena, ker je bila ta proga uzakonjena že leta 1922 in vnovič predvidena v drž. proračunu

VINA prvovrstna po najugodnejših cenah kupite pri Centralni vinarni v Ljubljani

Uganka za „Domoljubove“ naročnike!

Tekmovanje za »Domoljubove« nagrade smo uredili tako-le:

1. V vsaki naslednji številki »Domoljubac« bosta na vidnem mestu, pod posebnim naslovom objavljeni dve črki.
2. Ti dve črki bo treba vselej iz »Domoljubac« izrezati in skrbno spraviti, najbolje v kuverto.
3. Ko bomo objavili vse črke, boste iz njih lahko sestavili stavek koristne vsebine.
4. Črke boste nalepili v pravilni razvrstitvi na papir in obenem s svojim naslovom poslali na uredništvo »Domoljubac«.
5. Do žrebanja bodo imeli pravico tisti, ki bodo uganko prav rešili in imeli na dan žrebanja plačano naročnino do konca leta.

Nagrade za »Domoljubove« naročnike so te-le:

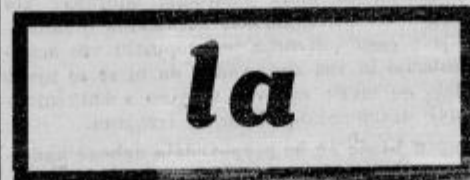
- 1 nagrada Din 1000.—
- 1 nagrada Din 500.—

- 1 nagrada Din 300.—
- 1 nagrada Din 200.—
- 10 nagrad a Din 100.—

Dan žrebanja bomo pravočasno naznanili.

Danes priobčujemo drugi dve črki.

Izrežite in dobro spravite!

Izrežite in dobro spravite!

ALI STE ŽE PLAČALI NAROČNINO ZA »DOMOLJUBA«?

Oglas se rep. vod. št. 2272 z dne 13. III. 1935.

ZAHVALA

Podpisani Miklič Anton se upravi »Domoljubac« prisrčno zahvaljujem, da mi je pri moji požarni nesreči izplačala znesek 1000 dinarjev (en tisoč dinarjev). Za to veliko prvo pomoč bom upravi »Domoljubac« vedno hvaležen. — Anton Miklič, s. r., posestnik v Rucmanjih, Sv. Tomaž pri Ormožu.

OSEBNE VESTI

d Desetemu jinu skladišnika g. Frana Kukavice v Dev. M. v Polju je bil preteklo nedeljo boter kralj Peter. Zastopal ga je kapetan 1. razr. g. Ulepič Radovan.

d Za novega ravnatelja zagrebške železniške direkcije je imenovan inž. Terček.

d Novi italijanski poslanik na dvoru v Belgradu, Vida grof di Campalto je nastopil dne 8. marca svoje mesto.

IZ DOMAČE POLITIKE

d Volitve se približujejo. Peti maj bo kmalu tu. Za listo gospoda Jevtiča se prijavila vedno več kandidatov. Pravijo, da je število teh že prekorajlo 7000. Gospodu Jevtiču izbirati ne bo težka. Kakor je iz gotovih izjav mogoče spoznati, bodo v vsakem volivnem okraju postavili po več kandidatov Jevtičeve liste, med katerimi bodo volivci lahko izbirali. Odločitev, kdo izmed teh tisočev bo izbran za kandidata, ima v rokah gospod Jevtič. Za slovenske kandidate bosta imela gotovo važno besedo tudi gospod minister Marušič in gospod ban Pac. Ko bodo kandidati določeni, bomo že zapisali.

d Šest državnih list bo morda pri sedanjih volitvah, in sicer: vladna lista g. Jevtiča, lista Jugoslov. narodne stranke g. Hodžero, lista skupine »Zbor« z dr. Ljotičem na čelu, socialistična lista z nosilcem dr. Topalovičem in zagrebška lista, katere nosilec pa še ni določen. Govori se še o šesti listi, katere nosilec bi bil Boža Maksimovič. Doselej pa sta gotovi samo prvi dve listi.

d Ministri govore. Vse jugoslovanske radio postaje bodo v predvolivni dobi večkrat prinašale politične govore naših ministrov. Prvi je v soboto govoril g. minister za notranje zadeve, ki je razlagal, da bo glavna naloga naša bodoče politike v tem, da poživi in utrdi v državljanih jugoslovensko misel, ki mora postati temelj našega političnega, gospodarskega in

Človeško telo in njegovo naravno zdravljenje.

Pomlad je tu in narava se prebuja k novemu življenju in obnavljanju. Baš v tem času je treba prav posebno paziti na zdravje, ker je človek izpostavljen vsem mogočim nevarnostim. Kakor priroda, tako je tudi naše telo onemoglo in se težko brani boleznim. Zaradi tega mu moramo pomagati in je napraviti odporno in zdravo. Moramo ga očistiti nakopičenih in telesu škodljivih tvarin ter mu dovajati nove in oživljajoče soka. V ta namen se priporoča naravno zdravljenje s »PLANINKA--Čajem BAHOVEC, ki je pripravljen večinoma iz najboljših planinskih zelišč in je njegovo koristno delovanje že priznano v znanstveni medicini.

Dolgoletne izkušnje nam potrjujejo, da je »PLANINKA« zdravilni čaj zelo dobro ljudsko zdravilo, ker izhajajo njegove sestavine iz znanstvene in deloma tudi iz ljudske medicine.

»PLANINKA« zdravilni čaj je dober regulator za čiščenje in obnavljanje krvi. Radl tega učinkuje 6—12 tedensko zdravljenje s »Planinka--čajem Bahovec izredno dobro:

- pri slabi želodčni prebavi in zaprtju,
- pri slabem nerednem delovanju črevesja,
- pri napetosti telesa,
- pri omotici, glavobolu, nespečnosti in zgagi,
- pri obolenju srčne kisline in hemoroidih
- pri obolenju jeter,
- pri nervozni in živčnih boleznih.

»PLANINKA« zdravilni čaj pospešuje tek. Zahtevajte v lekarnah izredno »PLANINKA--čaj BAHOVEC za Din 20« paket, ki vsebuje samo tedaj pravi »PLANINKA--čaj, kadar je paket zaprt in plombiran, ter nosi naslov:

Lekarna Mr. Bahovec, Ljubljana

Rec. 5, br. 14212, 10/VIII 1934

kulturnega življenja. Govori drugih ministrov sledi v prihodnjih dneh.

d Mnoge poslanece

in bivših članov Jugosl. nacionalne stranke čisto prostovoljno ne bo več kandidiralo, ker so menda utrujeni zaradi prenapetega dela.

d JNS je sicer bla »iz limac«, vendar redki zvesti pristaši te stranke po deželi pridno sklicujejo sestanke, na katerih postavljajo kandidate, ki bi se naj pridružili Jevtičevi listi. Svoje sestanke sklicujejo tudi pristaši g. Marušića in g. Puelija. Ti postavljajo navadno zopet svoje kandidate. Ponekod so skušali ti drugi pritegniti v svoj krog tudi nekatere pristaše a se zdi, da ne bodo imeli uspeha.

NAROČITE

»SLOVENCA« na ogled! — Naslov: Ljubljana, Jugoslovanska tiskarna.

d Minister Marušić obdržal logaški mandat. Na volivnem sestanku na Raketu je bivši minister Pucelj izjavil, da bo minister dr. Marušić sprejel kandidaturu v logaškem okraju. Kandidiral pa bo še v ljubljanskem in celjskem okraju, toda obdržal bo logaški mandat.

d Finančni minister dr. Stojadinovič je odposlanecem iz Vukovarja izjavil, da ne kandidira pri sedanjih skupščinskih volitvah.

d Del belgrajskih obrtnikov je sklenil, da hoče podpisati listo g. Jevtiča. Zahtevajo pa, da se postavi večje število obrtnikov za kandidate.

d Krščanski delavci in socialni demokratje. V zadnji številki je »Delavska pra-

vica«, glasilo krščanskega delovnega ljudstva zavzela stališče nasproti listi g. Topaloviča. List poroča, da piše marksistično časopisje, da bo za to listo (socialistično) glasovalo tudi veliko število krščanskih socialistov. Marksistični tisk se moti, ko namiguje čitateljem, da so krščanski socialisti marksisti. Temu dosledno se je marksistični tisk povzpel do trditve, da bodo krščanski socialisti glasovali za socialistično listo. Toda Jugoslovanska strok zveza odklanja to insinucijo. Marksisti so preveč strankarsko marksistično usmerjeni, da bi mogli računati na glasove krščanskih strokovničarjev. Tu ne more biti slepomišljenja in ne ribarenja v kalmem. kakor je bilo to za časa strankarsko-političnih bojev. Delavstvo ne zaupa marksistom, ker niso še nikjer pokazali, da jim je delavsko vprašanje več kakor pa strankarska politika, ki je vodilje njihovi voditelji, ki predvsem vidijo le sebe. Marksisti so vedno rušili enotno delavsko fronto, namesto da bi obrnili ost proti kapitalizmu.

d Nad strankami? Predsednik osrednjega odbora »Narodne odbrane llija 2. Trifunović je vsem odborom, poverjeništvom in inladinskim starešinstvom »Narodne odbrane« izdal ukaz, da morajo od 1. marca do 10. maja opustiti vse sestanke, vsa zborovanja. Ukaz poudarja, da mora »Narodna odbrana« kot stroga izvenstrankarska, nacionalna organizacija v času volivnega boja opustiti vse manifestacije in vsa zborovanja, da bi se to njeno delo ne moglo spraviti v rvezo s kakršnimi-koli strankarsko-političnimi težnjami.

d Vlada ne bo prepovedala nobene kandidatne liste, ki bo v skladu s predpisi volivnega zakona. Tako je izjavil notranji minister Velja Popović.

d Niš ima 9436 volivnih upravičencev. Pri sedanjih volitvah voli južnoarbsko mesto Niš prvič svojega poslance in ne več skupno z okrajem.

DOMAČE NOVICE

d Podtaknjena reklama. Naši naročniki iz okolice Domžal se pritožujejo, da dobivajo v »Domoljubu« priloženo reklamo za neki kino, čigar filmi so vse prej kot priporočila vredni. To reklamo je našemu listu nekdo podtaknil. Zadevo smo izročili pristojni oblasti s prošnjo, da izsledi in kaznuje krivca. Naše naročnike pa prosimo, da take službe nemudoma sporoče upravi listu.

d V kratkem poteče 140 let, kar je začetek izhajati prvi slovenski časopis »Velika praktika«. Lani je izhajalo v slovenskem jeziku 9 dnevnikov, 33 tednikov in 147 mesečnikov, skupaj torej 231 glasil.

d Velike odposlanstvo kranjskih davkoplačevalcev je prišlo v Ljubljano. Pripeljati so se na številnih avtomobilih in se ob 10 dopoldne podali na bansko upravo, kjer jih je sprejel g. ban. Odposlanec davkoplačevalcev so pri tej priliki pojasnili banu zadeve trošarine za mesto Kranj. G. ban je obljubil vso pomoč. — Kranjčani so vzbujali med Ljubljancami prav veliko pozornost, zakaj številni avtomobili so celo ljubljanski tramvaj ustavljali.

— Bolečine in tiščanje v želodcu, zaprtje, gnulobo v črevesu, okus po žolcu, slabo prebavo, glavobol, belino na jeziku, bledico odpravi, kdor češče pije naravno »Franz-Josef« grenčico, poln kozarec zvečer, preden gre spat. Zdravniki-specialisti za bolezni v prebavilih pravijo, da je treba »Franz-Josef« vedno toplo priporočati kot zelo smotreno, domače zdravilno sredstvo.

d Zahteve učiteljstva. Dne 9. marca je zborovalo v Ljubljani učiteljstvo iz devetih okrajev. Med drugim so obravnavali tudi stanovske zadeve. Sprejeta je bila daljša resolucija, ki ugovarja nadaljnemu znižavanju uradniških prejemkov, premešanju učitel-

Advokatsko pisarno sem otvoril v Ljubljani, Tyrševa cesta 1a II. nad., palača Ljubljanske kreditne banke.

Telefon 3626.

Dr. Adolf Korče.

stva med šolskim letom, zahteva stalnost za učitelje, večjo samostojnost šolstva brez zunanjih vplivov, zakar naj se šolstvo loči od politične uprave, dalje naglašajo potrebo novih učbenikov, toda dosežanji raspis je bil preuranjen, dalje zahteva učiteljsvo od prometnega ministra med počitnicami v olajšanju izobrazbe eno brezplačno krožno vožnjo po državi. Učiteljsvo zahteva svoje zastopnike v občinskih odborih, v banovinskem svetu in v parlamentu.

d Zgradbe poštna hranilnice in glavne pošte v Belgradu je prevzel belgrajski inženjer Zika Stojanović. Proračunska vsota znaša nad 15 milijonov dinarjev.

d Dokazi o plačnem davku skrbno spravitel! Nekomu posestniku iz Paker je napovedala davčna uprava za mariborsko okolico rubež radi neplačanja davkov. Prišel je eksakutor, kateremu je mogel prizadeti šete po dolgem prepričevanju in z odrezkom poštne položnice dokazati, da je zahtevani znesek — ki je bil razmeroma malenkosten in je znašal komaj okrog 100 Din — že poravnal pred novim letom. Če davčni zavezanec ne bi imel odrezka poštne položnice, bi moral plačati še enkrat zahtevani znesek in izvršilne stroške. Zato pripravimo vsem davkoplačevalcem, da hranijo vse dokaze o plačanju davkov.

d Pred belgrajskim sodiščem za zaščito države je bila razglašena obsodba članov komunistične družine iz Ljubljane in Slovenije, ki so se morali zagovarjati radi komunistične propagande. Sodišče je vse obtožence, razen Alberta Kosa in Egena Klobučarja, ki sta bila oproščena, progiasilo za krive. Obsojeni so bili: Inž. Vilibald Konte na 4 leta robije in 5 let izgube častnih pravic. Srečko Zganjar na 3 leta strogega zavora, Boris Kraigher na 2 leti in pol strogega zavora. Pavel Tepina, Sergij Kraigher in Peter Stante na 2 leti strogega zavora. Jože Slak in Ljuban Jakše na 1 leto robije in 5 let izgube častnih pravic, Oskar Kovačič in Zoran Duječ na 1 leto in pol robije in 5 let izgube častnih pravic. Gregor Bajt, Pavel Zibelnik in dr. Alfred Šerko na 1 leto strogega zavora. Obsodba je postala takoj izvršna.

d Vsi dolgovci mesta Belgrada znašajo nad 757 milijonov dinarjev. Občinske terjatve za zaostale in neplačane davke ter razne pristojbine pa znašajo nad 110 milijonov dinarjev.

d Kako je s točenjem vina brez takse. Iz okolice Šibenika se je javilo pri gradbenem ministru dr. Marku Kožulju in finanč. ministru dr. Milanu Stojadinoviču odposlanstvo kmetov, da bi doseglo ugodnosti glede prodaje vina. V smislu finančnega zakona 1934-35 smejo kmetje v času 40 dni prodajati vino, ne da bi plačali trošarine. Kmetje so hoteli prodajati na ta način tudi vino v mestu Šibeniku. Toda oblastva so zahtevala od njih, da plačajo predpisane takse. Kmetje prosijo zdaj finančnega ministra, naj bi dovolil tudi v kraju, kjer kmetje splošno prodajajo svoje pridelke, to je tudi v mestu Šibeniku prodajo vina z olajšavami, ki jih omejuje zakon. Pomočnik finančnega ministra Letica je obljubil, da bo podpiral njihovo prizadevanje.

d Srednješolski ravnatelji so se posvetovali te dni v Ljubljani. Ob tej priliki je izjavil prosvetni načelnik g. Breznik, da v ministrstvu nihče ne misli in ne dela na to, da bi se izrinil slovenski učni jezik iz slovenske učne knjige iz katerogakoli razreda naših srednjih šol. — Naj pripomnimo, da bi bilo

v korist enakopravnosti v ustavi zajamčene slovenščine, da bi se slovenske knjige po vseh srbskih in hrvatskih šolah uporabljale in se slovenski jezik poučeval vsaj v toliki meri kot se pri nas srbohrvaščina.

d Vsled znižanih potniških cen se je dvignil potniški promet na železnicah že došlej za 25 odstotkov.

d Naše učiteljske šole. V Jugoslaviji imamo 37 učiteljskih šol (moških in ženskih), od teh je državnih 31 (nad 83%), privatnih 6 (nad 16%). Privatne so: Novi Vrbas (nemška) v dunavski, v Zagrebu, Sarajevu, Ljubljani, Mariboru in Skofji Loki. Državne so razdeljene po banovinah: Belgrad 2, dunavska 4, savska 8, vrbaska 1, primorska 2, moravska 4, vardarska 1, zetska 3, drinska 4, dravska 2. Mesto Belgrad ima 2, Zagreb 2, Sarajevo 3, Ljubljana 2, Maribor 2.

d Japonska konkurenca. V Split je dospela pošiljka japonskih nalivnih peres in svinčnikov, ki so jih prodajali po tako nizki ceni, da je bila v hipu razprodana vsa pošiljka.

d Celó noč je jokala od veselja 19 letni trgovski sluga Matija Kramberger v Zagrebu. Zadel je v razredni loteriji 125.000 Din.

d Olajšava glede zemljarine. Finančni minister je izdal pravilnik za izvrševanje uredbe o olajšavah plačevanja zemljarine za davčno leto 1935. Po tem pravilniku se znižuje katastrski čisti demos kot davčna osnova za zemljarino za vse njive v državi. Za vinograde pa velja ta olajšava le na nekatere skalnate vinograde v savski, primorski in zetski banovini. Slovenski vinogradarji olajšave niso deležni.

d Velike pastirne igre. O velikonočnem času bodo vprisrjali v dramskem gledališču v Ljubljani novo Jezusovo dramo »V času obiskanja«, ki jo je napisal Edvard Gregorin. Drama je izšla tudi v knjigi, v založbi Jugoslovanske knjigarne in stane broširan izvod 26 Din, vezan 38 Din. Primerna je tudi kot čtivo za premišljevanje o Jezusovem poslanstvu. V nji je predloženo v osmih pretresljivih postajah Jezusovo delovanje med judovskim ljudstvom, njegovo trpljenje, smrt in poveličanje. Vprizoritev že pripravljajo, ki bo povsem nanovo in lepo opremljena ter bo ena najpomembnejših te vrste. Prva predstava bo na svetno nedeljo.

d Pri nagnjenju k maščobi, protinu, sladkosti izboljšuje naša ravna »Franz-Josefova« grenčica delovanje želodca in črevesa in trajno pospeši prebavo.

d Motite se ako mislite, da ste storili vse, če na zunaj čistite Vaše zobe s kakršnokoli zobno kremo. Bolj važno je, odpraviti zobni kamen, ki tiči na zobni, a to se doseže z zobno kremo Sargov KALODONT, katera ima v sebi učinkoviti dodatek sulfocianoleat dr. Bräunlich. S tem odpravite polagoma vendar zanesljivo zobni kamen in preprečite, da se naredi drug. Za izpiranje in razkuževanje ustna voda Kalodont.

NESREČE

d Pri lahijasu sledi na kozarec naravnih »Franc-Josefova« grenčice, poplute zjutraj na točice, brez truda izdatno iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja.

d Trem posestnikom je uničil požar kozele in razno poljsko orodje v Ostrogu pri St. Jerneju na Dolenjskem.

d Ognjeni sibliji so uničili gospodarsko poslopje posestnice Marije Svet v Ločici pri Polzeli.

d De tal je pogorelo gospodarsko poslopje posestnice Marjete Gumzej v Gornji Bistrici pri Mariboru.

d Zgorela je viničarija pri Gornji Bistrici, last Erike Cerne. Viničar Franc Debelak z družino je sedaj brez strehe.

d Gorelo je pri posestniku Matiji Mara v Moravcih pri Mariboru.

d Lačni volkovi so pred nekaj dnevi navallili na hišo Jovana Mijuškoviča v Sarniku v Črni gori. Kljub temu, da so domači stre-

ljali na volkove, se ti niso razbežali, ampak so podrli vrata v hlev in poklali 34 ovac.

d Pri padcu na ljubljanski klavnicli si je zlomil nogo 24 letni mesarski pomočnik Fran Ves iz Mengša.

d Čudna smrt dveh otrok. Dne 3. marca 1935 popoldne sta se Avsec Antonija in Ana iz Dožja pri Brusnicah nekaj skregali, nakar je Avsec Antonija vzela svoja dva otroka in šla z njima proti Gorjancem, rekoč, da gre na hrvaško k svoji materi. Ko je prišla v gozd, je v noči, ki se je med tem naredila, zgrešila pot in zašla v les, iz katerega ni mogla več najti prave poti. Tavalja je z otroci v mrazu in snegu celo noč po gozdu. Ko sta otroka obnemogla, ju je mati vsa premrzela in sestradana nosila, dokler ji nista oba umrla. Brez vsaših znakov življenja ju je šele zjutraj prinesla ozir. privlekla do k čke Jožefa Rajka v Gabrju. Zrlvi imata noge vse spraskane, iz česar se da sklepati, da ju je mati po gozdu vlačila. Rezika ima tudi po obrazu več prask, zato je sumljivo, če sta umrli naravne smrti. Trupli so prenesli iz Rajkove hiše v mrtašnico v Gaberje, kjer bosta najbrž raztelesen. Mater so zaprli.

— Spomladansko pometanje. Moške nogavice lepe pastel barve ali vzorčasto tiskane par 2 Din. Stermecki, Celje.

NOVI GROBOVI

d Prah boste tudi vil v Mostah pri Ljubljani je umrl 53 letni Fran Kračman, major v pokoju. — Na Zgor. Pobrežju v Savinjski dolini je umrl 81 letni posestnik Ivan Bitenc. — V St. Vidu pri Ljubljani so pokopali Franceta Štruklja. — Pri Sv. Ani v Slov. goricah sta zapustila solzno dolino viničarka Uršula Šipek in Ivan Sečkar. — Na Glincah pri Ljubljani je zapel mrtvaški zvon Francetu

Javorniku, trgovcu in posestniku. — V Planini pri Raketu je odšel po večno plačilo Rudolf Smola, kapetan 1. razr. v rezervi. — V Kranju je umrl Ivan Kumer, gostilničar in posestnik. — Istotam je odšla v večnost 97-letna Marija Killer. — V Planini pri Sevnici je izdihnila Kristina Špan roj. Leskovšek. — Na Svibniku pri Crnomlju je zapustila ta svet Katarina Weiss roj. Kure. — V Dobrovlju pri Braslovcah so položili k večnemu počitku posestnika Jerneja Turniška. — V Belgradu je umrl vojni kurat g. dr. Novak. — V Ljubljani so umrli: teh, uradnik v p. Dragotin Verbič, 82 letni okr. glavar v g. Gustav del Cott, vdova viš. sod. svetnika Franja Zebre, bivši trnovski župnik in zlatomašnik g. Ivan Vrhovnik, Marija Zagar in Kamila Zeschko. — V Zgor. Gameljnah je umrla Marija Pečar roj. Zajec. — Naj počivajo v miru!

♦ **Pogreb za pokojnim zlatomašnikom,** bivšim trnovskim župnikom g. Ivanom Vrhovnikom, je bil zelo lep. Udeležilo se ga

Pomladne dolžnosti

Ko nastopa pomlad, ima mati narava polne roke dela, ker mora vse zbuditi k novemu razvoju. Tudi to svojo pomladno dolžnost izpolnjuje narava, toda človek, ki vlada nad njo, vrši še več, tudi on pomaga naravi, kadar sama ne smore svojega dela. Človek ume s svojim duhom izkoristiti naravo kot pomočnico, ker zna izkoristiti njeno plemenito zdravilno rastlinje za preprečevanje bolezni in podaljšanje življenja.

Mnogotevnilno plemenito rastlinje se uporablja v vseh močjih področjih, da se doseže naravni zdravilni učinek. Najpopularnejše pa je takezvano pomladno zdravljenje s čaji iz preizkušenih planinskih zelišč. Iz takih sestoji med drugimi tudi obče znani Planinska čaj ljubljanskega lekarnarja mr. Bahovca. Tako zdravljenje je po-

je več tisoč faranov, pa tudi zastopniki raznih oblasti. Špalir je delalo do 15.000 ljudi. Naj počiva blagi gospod zlatomašnik v miru in Bog mu bodi za vse dobro najboljši plačnik!

II. EVHARISTIČNI KONGRES

Marija Pomagaj — zaščitnica kongresa

Glavni pripravljalni odbor za II. evharistični kongres v Ljubljani je z navdušenjem sprejel predlog ljubljanskega vladike prevz. g. dr. Gregorija Rožmana, da bodi Marija Pomagaj s Brezja zaščitnica II. evharističnega kongresa za Jugoslavijo.

S tem je dobila naša evharistična manifestacija nje vredno glavo. Kakor bo srce priveditve sam Zveličar, tako bo materinska ljubezen Device oni činitelj, ki bo dobrotno del nad kongresom. Kakor je po Mariji stopil božji Sin v svet, da ustanovi svoje kraljestvo v človeških srcih, tako naj po Mariji naš kongres pošlne vrelce milosti in blagoslova za jugoslovanske katoličane.

Marija Pomagaj na Brezjah je slovenska narodna boja pot. Stotisoč, ki leto za letom hrepenijo k Njej na Brezje, se vračajo od tam potolaženi, močni, življenja veseli. Kar je Lurd Francozom, to so Brezje Slovincem: točka je na zemlji, ki si jo je Mati božja izbrala, da med nami s posebno darežljivostjo deli svojo milost in svoje dobrote. Čudovita uslišanja, katerih je bilo na stotine romarjev že deležnih, vedno znova pričajo, da je Marija Pomagaj na Brezjah budna varihinja svojih otrok.

Marija Pomagaj bo dobra nam vsem, ki evharistični kongres pripravljamo, ki se ga hočemo udeležiti, če ga bomo pripravljali z Jezusom in za Jezusa, če bomo na kongres pomali radi Jezusa.

Našemu škofu za god

V torek, 12. marca je godoval naš nadpastir prevz. g. dr. Gregorij Rožman. Kot dobri otroci svete Cerkve se tega dne radujemo. Zelo prav bo, ako bomo v svoje molitve vklcnili zadeve našega škofa.

V letošnjem letu imamo pa še prav posebno mnogo razloga, da se škofovega godu spominjamo. Naj je naš vladika prevzel na sebe odgovorno in težko nalogo pripraviti evharističnemu Kralju z II. evharističnim kongresom v Ljubljani veličastno slavnost ob sodelovanju katoličanov vse države. Pod njegovim prevdarnim vodstvom in pod zaščito njegovih molitev pripravlja res močna četa delavcev kongres, ki naj postane po škofovih besedah

vir nadnaravnega življenja v blagoslov naši domovini.

Kaj lepšega bi mogli svojemu nadpastirju pokloniti za njegov god kot zagotovila, da smo njegov poziv na kongres pravilno razumeli in da se hočemo za kongres z vso vnemo pripraviti. To pripravo moramo in hočemo usmeriti predvsem na znotraj, v naša srca. Z molitvijo, s sv. daritvijo in pogostejšim prejetjem sv. zakramentov bomo izčistili svoje duše, da bodo za kongres žarele v celosti božje ljubezni. Pozabiti pa ne smemo, da omenja škof v svojem vabilu na kongres tudi žrtve. Brez žrtev ne more vzkliti nikjer nič velikega, zlasti nič trajno vrednega. Žrtve so ona skrivnostna sila, iz katere poganjajo velika dela plemenitosti, junštva, zvestobe, dejavne ljubezni.

Za letošnji škofov god hočemo zlasti pomen žrtve poudariti. Po želji samega škofa, da naj bi namreč en dan v pripravah na kongres popolnoma posvetili žrtvovanju, premagovanju, proglašamo nedeljo, 17. marca za dan premagovanja. Duhovne in gnotne sadove tega dne bomo vse namenili evharističnemu kongresu.

Kaj naj ta dan žrtvujemo? Predvsem vse ono, kar služi goli udobnosti in ugodju. Za kadice bo žrtve, ako ta dan opustijo vsako kajenje. Prav tako opustimo v nedeljo vsako alkoholno pijačo. Dan premagovanja naj se pozna tudi v prehrani, ki naj bo preprosta. Ves prihranek darujmo za evharistični kongres! Prosimo vse župne urade, da v svojem okolišu na najprimernejši način omogočijo zbiranje teh prinrankov in jih nato z izrečno označbo za škofov god pošljejo Glavnemu pripravljalnemu odboru v Ljubljano.

»Povsod Bogale v prenovljeni obliki vzbujajo navdušenje. Besedilo je jasno, enotno, zelo krepko, vsaka beseda ima svoj tehten pomen. Napev je točno povzet po francoskem izviraiku, da bomo tudi Slovenci tako peli, kakor pojo to pesem vsi narodi. Je pa bojna pesem in kliče v boj za Boga, ki naj zavlada povsod: nad našo mladino, nad našimi družinami, nad zemljo slovensko; njegova je — tako pravi — za večni čas! — nad Jugom našim slovenskim; in v boj za Cerkev, ki naj v svobodi narode uči. V ljubljanski stolnici so jo zadnje tri pustne dni vsak dan peli sami moški. Pa je pevce in poslušavce vžigala. Prav tako je vžigala v četrtek — ko so imeli odborniki Glavnega pripravljalnega odbora in raznih odborov svojo pobožnost — v križankah in so udeleženci s korom vred njeno odličnost občudovali. Napev s prečestim spremljanjem se dobiva v Jugoslo-

stalo tekem let v vsaki družini, rekli bi, neka pomladna dolžnost, ki jo radi izpolnjujejo, ker na udoben in naraven način dosega svoj namen: regeneracijo krvi, normalizacijo krvnega obtoka, temeljito čiščenje prebavnih organov, kot črevesja, ledvice, jeter, žolčnega mehurja itd.

Znaki nerednega delovanja prebavnih organov so v prvi vrsti: zapeka, napetost telesa, gorečica, pogostni glavobol, tesnobnostni občutki, pomankanje spanja, kakor tudi obolenja po sečni klini, hemeroidi, slabost srca, kopičenje maščobe, bolezn ledvic, nervoznost in mnoge druge živčne bolezni. — V borbi proti tem boleznim in posebej že proti nastajanju istih so prej navedeni naj izvršten naraven in priprost pripomoček.

vanski knjigarni v Ljubljani po Din 2. — Pridelana je že stara, po besedilu nenavadno preprosta, po vsebini na vso moč globoka pesem: »Niho se, kristjani, priklonimo, ki je zaradi svojega čudno nežnega, kakor v tiho pobožno premišljevanje zaplopljenega napeva prav posebno primerna za ljudsko petje pred sv. Rešnjim Telesom, po povzrovanju, pri sv. obhajilu. Pesem »Povsod Bogale naj bi organi in pevstvo dobro pregledali, da jim zlasti v drugem delu ne uidejo važne spremembe v ritmu (meri). Zbori, dobro pripravljani naj jo pogosto pojo, vsaj vsako nedeljo konec tistih opravil, pri katerih je zbranih največ ljudi. Pesem bo gotovo vse navdušila, hkrati pa se bodo napeva in nekaterih sprememb ljudje kar mimogrede privadili. — Naučiti se je morajo pa povsod. — Tako je rekel odličen gospod, ki jo je v četrtek slišal — in mislim, že tudi pel: »Če je bila že danes tako mogočna, kakšen učinek bo napravila, če jo na Stadjonu zapoje stotisoč ljudi! Prav poseben naj se je uče moški; saj ni pesni, ki bi se ji moški glasovi lepše podali, ko tej. — K.

Važno za godbe! Godbe, ki bodo sodelovale na Evharističnem kongresu, bodo smele pri procesijah igrati le nabožne skladbe. Glavni pripr. odbor v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7, ima na razpolago za vse instrumente notni material za sledeče skladbe: 1. Posvetitev domovine. 2. Sv. Križ. 3. Sv. Rešnje Telo. 4. Lauda Sion. 5. Prd sv. obhajilom. 6. Pridi molit, o kristjan. 7. Lepa si, roža Marija. 8. Povsod Bog. — Notni material za vse te skladbe stane 90 Din in si ga naj godbe nemudoma naročijo. Če pri letošnjih procesijah na Telovo naj godbe opustijo sviranje mariev in plesnih pesni ter naj nastopijo z zares nabožno glasbo. Pri kongresu samem bodo gori označene skladbe deloma igrate tudi vse godbe skupaj. Zelo je nujno potrebno, da imajo vse godbe notni material od Glav. pripr. odbora. Zupnijske pripravljalne odbore prosimo, da godbe na to posebej opozorijo.

Križ že stoji. (Primskovo pri Litlji.)

Na željo pripravljalnega odbora za evharistični kongres smo tudi pri nas postavili velik lesen križ ob pokopališkem zidu na zapadni strani cerkve, odkoder je krassen razgled po vsej okolici, saj se vidi od tu sučni vrhovi Triglava, grebeni Karavank in Kamniške planine. Prvo nedeljo v marcu smo imeli evharistično slavno. Po blagoslovu v cerkvi se je razvila procesija okoli tabornih križev, ki ga je blagoslovil domači gospod župnik, Pevski zbor pa je zapel nekaj evharističnih pesni. Slavlja se je udeležila malo ne cela fara. — Tudi radio imamo na Primskovem. Sedaj nismo več tako »zaplankani«. Najrajši poslušamo še »kukavice«, ker je to najbolj razumemo.

Evharistični križ. (Dole pri Litlji.)

Tudi pri nas se živahno pripravljamo za ljubljanski kongres. Nedavno smo postavili 12 metrov visok križ, ki naj nas spominja na pripravo za kongres. V nedeljo, 24. febr., smo križ blagoslovili. V procesiji, kakršne pri nas ne pomnimo, smo se podali h križu, vsi s svečami v rokah. Cela procesija je peli nabožne pesmi. Tako domače in iskrene pobožnosti še nismo imeli! Kakor nebeska procesija, so rekli ljudje. Pod križem smo prej prisegli Kristusu Kralju zvestobo, Bog nam daj stanovitnosti!

PODOMOVINI

Naši vrli pevci. (Dol pri Ljubljani.)

Naš cerkveni pevski zbor je 3. marca priredil pod vodstvom g. pevovodje Zabavnika in Prosvetnem domu krasno uspel koncert. Naravnost ljublji smo se, kako je pevovodja izveščal svoje pevce. Za nametek so zaigrali še mično igrico s krasnim petjem, iskrena hvala pevovodji in njegovemu zboru! — Lani v juniju pa je naš zbor priredil koncert v župni cerkvi. Na orglah je sodeloval g. prof. Tomc. Cerkev je bila do zadnjega kotička polna. Tudi sicer naši pevci večkrat dostojno nastopajo, čeprav jih v javnosti ne omenjajo vedno. — Sodelovali bodo naši pevci tudi pri sv. maši na Stadionu ob dnevh evharističnega kongresa, na kar se že vneto pripravljajo. Našim vrlim pevcem kličemo: Le tako naprej! Pevovodji pa še enkrat iskreno čestitamo!

Jubilej (Raka pri Krškem)

Kdo ne pozna Golobovega očeta iz Podlips, daleč znanega krojaškega mojstra, ki ga je vpletel g. pisatelj Pavel Perko v eno izmed povesti knjige »Iz naših gor«. Ta skromni mož je nedavno praznoval svoj 80. rojstni dan. Prav bo, da »Domoljub« svojemu naročniku posveti par vrstice. Svojo »bit« izvršuje že nad 60 let samostojno. Šivalni stroj si je nabavil prvi, kar je bilo za tisto dobo posebnost. Najlepše priznanje mu je dal večer krojač, čes: »Dovolj nas je krojačev, toda Golobov oče imajo posebno spretno roko.« Zena mu je med vojno umrla. Od tedaj ga oskrbuje hči Marija. Dvoje sinov mu krijejo bojne poljane. Sin Francelj je višji finančni uradnik v Splitu. Naš jubilar je bil večletni predsednik Prosv. društva. Rad je pohajal na božja pota. Bil je štirikrat peš pri Mariji Pomagaj, na Zaplazu pa okrog štiridesetkrat. Pred leti si je zlomil nogo, si opomogel in zopet ga je bilo videti pogosto v cerkvi. Nedavno ga je zadela rahel mrtvoud. Počasi se mu zdravje boljša in želimo mu, da bi završil 80. leto življenja zdrav in krepak.

Drobtine (Vače)

Zopet me je planinska pot vodila čez Klanec, pod Slemškom in naprej mimo Roznička na Sveto goro. Na levo pod menoj — da bi lahko kamen vrjel nanj — se je kopal v dopoldanskem solncu izg Vače, na desno pa je ležala Kandriška dolina, zavita v lahno koprno. Ustavil sem se za trenutek pri prijaznem možu s častiljivo »cesarsko brado«, da se oddahnem ter ustrezem moji radovednosti po novicah. Da so na Vačah, tako je mož pripovedoval, dolg predpust obhajali po stari šegi; da Gorjanci pridno vozijo hrastov les rudniku v Zagorje po 100—120 Din m³; da na Vačah nima kdo zvoniti in ne orglati, ker se je organist Grokeli preselil v Dob; da zanaprej lahko prenočišče in dobro postrežbo dobim v novi gostilni na Vačah; da ljudje že narezujejo krompir za sajenje; da so na Slemsku prvi postal petek pred cerkvijo sv. Križa blagoslovili spominski križ; da je Bosna mirna, ker mora biti mirna; da on sam, četravno 75 letni, še vedno vse opravi pri živini, ker človek mora delati, dokler more. Vse to mi je prijazni mož pripovedoval. Poprašal sem ga tudi po nekaterih drugih okoliščinah, toda previdni možakar je v odgovor na moja vprašanja pogladil brke, mi natočil kozarec tolvkova ter skozi otkno pokazal, kod naj hodim, da ne zgrešim pota.

Zanimiva seja »Boja«. (Ježica.)

V 9. številki »Preloma« je bilo priobčeno, da sta RE. Strah Franc in Šubelj Ignacij z Ježice izključena po osrednjem izvršnem odboru »Boja« v Ljubljani iz organizacije »Boja«. Dne 3. marca se je vršila seja odbora, nadzornega odbora in namestnikov »Boja« na Ježici, da zavzame odbor svoje stališče proti izključitvi omenjenih dveh. Po prečitaju dopisa OIO v Ljubljani je predlagal član razsodišča OIO v Ljubljani tov. Šušteršič, da odbor »Boja« na Ježici odločno protestira proti izključitvi tov. Straha in Šubelja ter zahteva, da OIO v Ljubljani prekliče svoj sklep, ker se nista imenovala dva prav nič pregrešila proti pravilom »Boja«. Ako OIO ne prekliče izključitve, bomo izvajali posledice. Vsi člani so bili edini v tem, da sta izključena člana vgorila na občnem zboru »Boja« na Ježici v imenu vsega članstva, tako je solidarno vse članstvo z njima. Za enkrat so

zavzeli še milejše stališče do OIO v Ljubljani, kateremu se je poslal dopis sledeče vsebine: Izključena člana se takoj sprejmeta nazaj v krajevno organizacijo »Boja« na Ježici z vsemi pravicami in dolžnostmi. Odbor smatra, da je izključitev omenjenih dveh tovarišev protizakonita, ker sta delovala po navodilih celotnega odbora ter nista s svojim delom škodovala ugledu »Boja«. Zastopala sta edino stališče, da ostane »Boja« nepolitična organizacija ter sta le radi tega prišla v nasprotje z OIO. — Krajevna skupina na Ježici računa tudi z možnostjo, da jo OIO v Ljubljani razpusti, ker se ne bo uklonila nobenemu nasilju. S tem bo OIO samo dokazal, da hoče vse tiste, ki niso pasje poslušni, izključiti.

Jubilej (Pristavica pri Bell cerkvi)

Naš rojak Josip Padarčić bo na svoj godovni dan, 19. marca, obhajal 60 letnico svojega rojstva. Ustanžen je v ljubljanski biračnici sv. Jožefa, kjer je že 32 let cerkvenik. Razume se tudi na stroje, elektriko, vodovod itd. Vedno je vesel in zadovoljen. »Slovenca«, »Domoljuba« in druge dobre liste rad prebrina in naroča. Na svojem rojstnem domu je dal sezidati 8 m dolgo in 5 m široko kapelico s 16 m visokim zvonikom, v katerem visita dva bronasta zvonova. Posvečena je sv. Jožefu. Preskrbel je tudi vso opravo za sv. mašo, ki se v kapeli lahko daruje. Za njegov god in jubilej mu želimo, da bi ga Bog ohranil še mnogo let!

Slovenci v Zagrebu (Zagreb)

Zdaj je pa res že zadnji čas, da se zopet oglasimo malo iz Zagreba. V Zagrebu so našli 11.078 Slovencev in 6463 Slovencev! Ti pa že nekaj zmorejo, če se »vкуп vzamejo«. In skupaj pridemo najmanj dvakrat vsako nedeljo pri sv. Roku, razen tega se zbiramo tudi pri predavanjih in pri igrah Slomskega društva. Pred pustom smo gledali »Kulturno prireditev v Črni maki« in »Svojejavčeva«. Predavanje je bilo eno o sedanjih boljševiški Rusiji, drugo pa o naselitvi starih Slovencev in o njihovem življenju. Obakrat je bilo polno poslušavcev. Razen tega je imelo deklariško zavetišče »Naš dom« občni zbor, na katerem smo zvedeli marsikaj zanimivega iz življenja in trpljenja naših deklet. Nova predsednica je Prisan Marija, svoje prostore pa ima društvo v Bakačevi ulici blizu stolne cerkve. Dekleta, ki prihajate v Zagreb, oglasite se najprej v »Našem domu«, da se ne izgubite in ne padete v roke kakim brezvestnim zapeljivcem! — Tudi za Evharistični kongres, ki bo poleti v Ljubljani, se pripravljamo. Kakor kaže, nas poide nekaj stotin. — V mesecu februarju smo pa izvedeli tudi žalostno novice, da je umrl naš nekdanji duhovnik pri sv. Roku p. G. Gabriel Cevc. Vsi smo zajokali, ko smo slišali, da je požrtvovalni gospod omahnil kot štev z vratne boleznii. Zagrebški Slovenci ne bomo nikdar pozabili njegovega dela med nami, molili bomo zanj, on pa se nas bo gotovo tudi spomnil pri Bogu, ki mu naj poplača vse trud in trpljenje.

Razno (Polica pri Višnji gori)

Za kongres je tudi pri nas veliko zanimanje. Družinska zbirka za kritje stroškov kongresa se je lepo obnesla. Za toliko požrtvovalnost vsem najlepša hvala. Tudi naši najmlajši bodo skušali z igrice dobiti sredstva, da bodo lahko šli na kongres. Na dan Mar. Oznanjenja bo ob 3 popoldne Materninski dan z žaloigro »Materina ljubezen« in z lepim petjem. Pridite v obilnem številu!

Novi grobovi (Kolovrat)

Bog je poklical tri-lepe duše k sebi: Zoharjevega očeta smo pokopali na njegov 80. god. na sv. Valentina. Frkov oče Ambrož je bil rešen v 75. letu dolge boleznii. Bog daj starčkoma večni mir!

Mnogo jih je, ki so poznali Majorjevo Pepco iz Zahriha v Kolovratu kot dobrosrčno, milodarno ženo, krepkega značaja, živečo le za dom, družinico in vero. Vse njeno življenje se je zrcalilo v ljubezni do bližnjega, posebno pa do svojih peterih otročičev. Mukepolna bolezen pa je zahtevala, da se je 4. marca zvečer poslovila od svoje družine, zmrtjo, slasti, zlatih ljubljenskih otrok, katerim je pred smrtjo podelila blagoslov in vsem podala roko v slovo. Odsila je v najlepši dobi, v starosti 86 let iz doline solz v onostranstvo, kjer jo čaka plačilo od Večnega. Bog ji bodi plačnik in sveti naj ji večna luč!

Igrali bomo (Dol pri Ljubljani)

Bojevniska prosveta vprižori v nedeljo 17. marca ob 3 popoldne v Društvenem domu v Dolu tridejanjsko veseligr »Navaden človek«. Za nameček bo še komičen prizor in kuplet »Poredno dekle«. Tudi petja ne bo manjkalo, zato pridite pogledat! Vstopnina nizka.

Cerkvene zadeve (Huje pri Kranju.)

Te dni obhaja 60-letnico rojstva g. Franc Jalen. 80 let je že vesten ključar pri naši božjeopetni cerkvi, 80 let je že naročnik našega lista. Bog živi moza poštenjaka še mnogo let! — Naša cerkev je izgubila cerkovnika. Imel je za svoje delo pričlo bero, toda ponekod niti te ni dobil. Nekateri mislijo, da je dovolj, če zoper cerkovnika zabavljajo in ga opsujejo, kadar prosil, kar je zaslužil. Cerkev sama cerkovnika tudi ne more plačevati, ker je v dolgih. Nekaj bo na vsak način treba ukreniti, da ne bomo delali žalostne izjeme med drugimi soseskami.

Zapeli so zvonovi... (Lož pri Rakeku)

Umri je po dolgi, težki bolezni g. Jožef Lavrič, posestnik in mizar, star 86 let. Do zadnjega je bil pri polni zavesti in lepo pokopčan s tolažili svete vere je stopil pred Sodnika. Naročnik našega lista je bil od začetka. Bil je poštenjak, globoko veren in povsod spoštovan. Pokopali so ga ob lepi udeležbi na domače pokopališče pri svetem Roku, kjer je 12 let počiva njegova žena in dva vnuka. Naj v miru počiva!

Umor na pustni večer (Polica pri Višnji gori)

Zadnji četrtek smo pokopali mladega gospodarja Jan. Vidica iz Troščin, p. d. Strgarja. Dva sosedna funta, ki sta že večkrat okoli njegove hiše izzivala in kvantala, sta prišla zopet izzivati na pustni večer okoli osmih. Vidic je odprl hišna vrata ter ju posvaril, na kar ga je 19letni Jakob Janežič — bratranec umorjenčeve žene — udaril po nosu in sunil z nožem v srca, vsled česar je

Vidic izkrvavel. Prejel je še sv. maziljenje pri popolni zavesti. Oba nesrečna krivca sta se proti jutru javila oronikom. Sodna komisija je pregledala truplo. Raniki Vidic je bil miren, priden kršč. mož, ki je bil še pustno nedeljo pri sv. obhajilu kot član apostolstva mož in fantov. Zapuščica ženo in dva majhna otročka. Naj počiva v miru!

Postavitve evharističnega križa
(Hotič)

Prvo postno nedeljo so blagoslovili v Dol. Hotiču veličasten, skoraj 20 m visok evharistični križ. V mraku se je zbrala velika množica na Curkov breg. Zamigljale so lučke po oknih in v rokah udeležencev. Zagorel je velikanski kres, ki je kot žaromet osvetljeval silen križ. Po blagoslovu je fant iz vasi v lepih besedah razložil napis, ki blesti s križa: V tem znamenju boš zmagal! Še drugi je pristopil in vzneseno deklariral pesem: Slovenski rod — tvoj dan je vatal! Sledile so pete litanije s toplim odpevom: Le za Jezusom hodimo — dokler na tem svet' živimo. Prišrna slovesnost se je zaključila s molitvijo za kongres in s himno o sv. Križu. — Kakor čujemo, namerava zdaj v postu vsaka vas v fari postaviti svoj evharistični križ.

iz dolenskih Benetk
(Kostanjevica)

Predpust in pust — vse je minilo. Pustni krofi so se pa marsikomu zaleteli, ko je nenadno planila novica, da gori Ravno so se zbirale v Kostanjevici maskare za nastop — maskarada je ena onih starin, ki jih meščani najskrbneje varujejo, da ne bi zginile — ko je zatulila sirena na zaht. Namesto cilindrov in aub so pograbili čelade in napol nasmehljani so jo urezali ljudje proti ognju, ki je v Ostrogu uničil tri kozolce. — Klicano je bilo pred cerkvijo zopet nekaj v navodilo interesantom za »agrarno reformo«. Poslušalci so takoj razumeli: so že res volitve tu. Agrarna reforma se namreč redno oglašuje kot priprava za volivno razpoloženje. In »farovaška loka«, ta dela grozne skomine.

Prosvetne vesti
(Smlednik)

Kljub krizi se naša društva živahno gibljejo. Ono nedeljo smo imeli kar dve igri. Rdeči križ nam je pripravil »Desetega brata« v res dovršeni obliki. Uspeh je bil lep, čeprav so ga nekateri hoteli zmanjšati. — Dne 17. marca bo privedli naš cerkveni pevski zbor pod vodstvom g. Slatnarja koncert narodnih in umetnih pesni. — Bojevniki

pr pripravljajo znano igro »Izpod Golice«. — Za 25. marec pa pripravljajo naša dekleta materinski dan, na katerega je danes opozarjamo.

Cerkvena vest
(Kriško ob Savi)

Kakor vsako leto, bo tudi letos na sv. Jožefa dan v cerkvi sv. Jožefa na Trški gori sv. maša ob 10 s pridigo, ki jo opravi glavni tajnik pripravljalnega odbora za evharistični kongres v Ljubljani g. Vinko Zor. Po sv. maši pa bo zunaj cerkve blagoslovitev evhar. križa. Isti gospod bo imel na sv. Jožefa dan v dvorani cerkvene hiše v Kriškem ob 3 popoldne skioptično predavanje o presv. evharistiji. K dopoldanski slovesnosti, kakor tudi k popoldanskemu predavanju ste najljubneje vabljeni tudi iz sosednjih, zlasti iz videmske in leskovaške župnije. — Župnijski pripravljalni odbor za evhar. kongres.

Naše prosvetno delo
(St. Jurij pri Grosupljem)

Na pustno nedeljo je naše prosvetno društvo dvakrat priredilo igro »Glavni dobitek« pod režijo gđc. Galetove. Ta igra je res zabavna; posebno ko so bile vse vloge izvrstno podane. Pred in po igri so nastopili prvi naši tamburaši pod vodstvom našega organista g. Kraljiča. Tamburaški zbor je začel delovati šele pred nekaj tedni. Treba je bilo velike poštivalnosti za tako izobren nastop. Igralec kakor tudi tamburašem iskreno čestitamo ter želimo še veliko uspeha.

Dva požara.
(Prevoje - Vrba)

Pred dvema mesecema je pogorelo posestniki Frančiški Lukman z Vrbe stanovanjsko in gospodarsko poslopje. Škoda je velika — zavarovalnice nič! Sedaj pa je zagorelo pri posestniku Mariji Kveder iz Prevoj. Pogorelo je gospodarsko poslopje in zraven stojič sosedov svinjak ter čebelnjak. Gasilci so ogenj lokalizirali. Kmalu bi prišel ob življenje Miha Kveder, ko je reševal živino. Zadnji trenotek ga je sosed rešil nezavesti in s tem smrti. Pogorelki priporočamo usmiljenim srcem.

Razno
(Polnik)

Smrt nam je vzela uglednega gospodarja Janeza Juvana. Med gospodarskimi opravki ga je zadela kap. Z njim smo izgubili dobrega moža, vnetega za vsako plemenito stvar. Deloval je pri

gasilcih, pri sedjarski podružnici, pri Kmet. podružnici itd. Veličasten je bil njegov požreb. Množico vencev so nosili pred njegovo krato, gasilci so imeli ob njej častno stražo. Pokojniku, ki je bil naročnik našega lista, naj da Bog večni mir, zaljubljenim pa tolažbo. — Volivna borba se razvija tudi pri nas, predvsem v obljubah. Objubljajo nam elektriko, imenitno cesto in ne vem kaj še vse. Toda med obljubiti in dati je velika razlika. To nam pribaja na misel, ko slišimo obljube iz ust tistih, ki so že toliko objubili, pa še nič naredili za nas.

»Križarsko bratstvo«
(St. Vid nad Ljubljano)

Naše mlado fantovsko društvo bo 19. marca praznovalo svojo petletnico s celodnevno prireditvijo. Ob 5 jutraj bo sv. maša in skupno sv. obhajilo. Popoldne ob 4 bomo v Ljudskem domu igrali najnovejšo dramo »Luč goraa«, priljubeno po povesti, ki je izhajala v Bogoljubu. Vsi farani bodo gotovo z veseljem podprli naše mlado društvo s tem, da bodo napolnili dvorano. Vstopnice so v predprodaji pri gđci Zakotnik. — Iskreno vabljeni!

Sveti misijon.
(Skaručina pri Vodcah)

Sv. misijon je pri nas lepo uspel. Pri govorih in ostalih pobožnostih je bila cerkev vedno polna. Tudi iz vasi izven naše soseske je prihajalo veliko ljud. Sv. obhajil je bilo nad 2000. Višek misijona sta bili obe procesiji: prva 2. marca zvečer z Najsvetejšim, ki so ga verniki spremljali s prižganimi svečami, druga ob sklepu, z misijskim križem, katere se je udeležilo ogromno ljudstvo. Bog daj, da bi misijon obrodil obilne sadove. To bo najlepša priprava na evharistični kongres v Ljubljani.

Priprave za kongres.
(Reteče pri Skofji Loki)

Minulo nedeljo smo imeli družinsko zbirko za evharistični kongres, ki se je prav dobro obnesla. Vse družine so rade darovale, tudi tiste, ki so v bedi in pomanjkanju. Fanje Marijine družbe so prevzeli nalogo rediteljstva v dneih kongresa. G. župnik pa skrbi predvsem za duhovno pripravo. Zato ima vse nedelje primerne pridige, da bi v dušah faranov letos še posebno živo zavladal Evharistični kralj. Ker smo v bližini Ljubljane, zato nam je dana še posebna ugodnost za ude-

SIROTA

Joj, kako beži svet mimo oken! Polje, travnik vas in cesta, tu log, tam z bičjem porastla močvara, strašansko poslopje z dimnikom kakor zvonik; tovarna — in spet hiše in polje in hiše, vrtni in pota in ceste, hiše, vrtni in ceste, vedno več in več, venomer bolj na gosto, da spreletava Jančka groza.

»Ali je to Zagreb?«

»Kmalu hova tam,« meni Bogačička.

Tu in tam šine mimo vrsta pod nebo strmečih topolov, ali oko se ne utegne spočiti ob njih. Vlak drvi in drvi, pokrajina se tesni in zamre v samih hišah. Še te zbeže, kar je manjših, da napravijo prostor velikim, tistim, ki zakrivajo očem samo nebo. Jančku je tesno. Plaho se stiska k materi Bogačički, kakor bi se bal, da zdaj in zdaj odmahnejo vse velikanske hiše in ga stisnejo medse. Tukaj je tedaj oče? Ne, tu ga res ne bi našel...

Janček nič ne ve, kako se z Bogačičko izmota iz vlaka. V človeških morju mestnega vrvenja je samo neznaten listič, ki ga tok potisne zdaj sem, zdaj tja, od koder ga mora venomer reševati krepka Bogačičkina roka. Nekje obstaneta in mati Bogačička govori z osornim možem. Potem gresta noter, hodita po stopnicah in hodnikih, srečujeta ljudi v pisanih haljah in sestre z belimi, plahutavimi avtami.

»To je bolnišnica,« se zave Janček.

»Bolnišnica,« ponovi ženska. »Očeta se je obrnilo na bolje —«

»Oče — Na bolje —«

Kje je pesem, kje molitev, da bi razodela vso srečno blaženost Jančkovega srca? »Oče, oče, oče!« vriska mlado srce, ko se odpro vi-

soka vrata in se razgrne pred Jančkom svetla soba, polna bolniških postelj. Prijazna usmiljenka je došla za vodnico, toda Jančku ni treba vodnika. Kakor pliček, ki je našel gnezdo, šine k očetovi postelji:

»Oče —«

Oče gleda, ne more razumeti in motri usmiljenko, ki mu počasi in previdno razkriva zgodbo o njegovih boleznih in sinkovem junaštvu. Čudna zgodba, ki presune tudi mater Bogačičko, da si sama pozna in jo je že pripovedovala Jančkovi teti! Oče samo strmi in sklepa olabela roke:

»Moj otrok, moje zlato dete —«

Janček se zagleda v očeta izmučeni obraz. Dobro mu de, ko vidi očeta pomirjenega. Kakor v sanjah poslušaj, kaj se potlej menita oče in mati Bogačička, kakor v sanjah poslušaj in mu je tako toplo, da se nasloni na posteljo. S čelom se dotika očetovih rok in je srečen lik v božjem naročju. V očeh čuti solze, tako je srečen. Ko z materjo Bogačičko odhajata nazaj na postajo, je ves svet njegov. Hiše niso več sovražno velike in ga ne navdajajo s strahom. Kaj bi se bal, ko je vendar našel — očeta!

Kdo tako uka po vinogradu?

Janček!

Kdo je najbolj uren na trgatvi?

Janček!

Kdo je najbolj srečen pod Bogačičevo streho?

Janček, seveda, Janček!

Gospodinja mu je povedala, da pride v nedeljo oče iz bolnice. Bolezen je premagal in moči se mu tako čvrsto vračajo, da kmalu ne bo več potreboval bolniške nege. Zato Janček skače poje in vriska, nosi brente in dela ka-

kor, oh, kakor da mu je dvajset let in čez. V torek dopoldne ga je sam ogenj, tako je priden in razigran. Kakor škrlat šviga sem in smuča tja, da ga je ves vinograd poln, njega in njegovega veselja. Mati Bogačička je kakor pomlajena, kjer ga vidi. »Moje dete, moje dete,« se ji ziblje smehljaj na trudnih ustnih, »ali ste videli moje dete!«

Do opoldne so ga vsi videli, ko pa je bilo treba h kosilu, ga ni bilo nikjer.

Jaaančeeek —«

Z gorice je nagajal odmev, a Jančka ni bilo. »Da bi se mu kaj ne zgodilo,« je zaskrbelo mater Bogačičko.

»Kaj bi se mu zgodilo,« se smejejo obirači, saj ga je bilo še pravkar povsod dosti —«

Bogačičko je vzlic temu skrbelo:

»Ko bi bil kje zaspal —«

»Se bo prebudil in privriskal k nam,« so ji odgovarjali razposajeni glasovi, a Jančka ni bilo. Solnce se je nizalo, vročina pojenjevala in včasih je že potegnil hladen veter, ko je naspoled kriknilo:

»Joj —«

»Ho-hooj!« so se odzvali obirači, klic pa se ni ponovil.

»Pa ni bil Janček?« se je bala gospodinja. Trije možki so se razšli po vinogradu in iskali. Čez dolgo se oglase:

»Ho-hooj —«

Glas je od daleč.

»Ho-hooj —« ponovi Bogačička in odide za glasom. Dolgo tava, predno v neškasti glasu beli najde ljudi z Jančkom v sredi.

»Kaj je?«

»K vodi je odšel in zaspal — Da bi se le ne prehladil —«

ležitev kongresa. Upamo, da bo takrat cela župnija zbrana pri evharističnem slavju. Posebno častno morajo biti zastopani možje in fantje. — Predpust je minul v znamenju krize, na vse strani. Je res križ dandanes, ko se povsod oglašata tista znana: denarja ni, pa ga ni, že ves svet o tem kriči!

Smrtna kosa.
(Svibnik.)

Na Svibniku pri Črnomlju je 5. marca umrla po dolgi zavrtni boleznii gospa Katarina Weiss roj. Kure, v 44. letu starosti. Zapustila je tri nepreskrbljene otroke. Bila je dobra krščanska mati iz dobro znane rodbine Kure na Svibniku. V dolgi boleznii jo je podpiral zlasti njen brat iz Chicaga. Naj ji bo Bog milostljiv, saj je zaupala vanj vse svoje življenje. Preostalim naše iskreno sožalje.

NAZNANILA

d Tretji »Tromesečni gospodinjsko-kuharski tečaj« se prične na Dr. Krekovi gospodinjski šoli v Ljubljani VII. dne 1. aprila t. l. Učenke se uče v tem tečaju v prvi vrsti dobre kuhe in praktičnega gospodinjstva, ročno delo in šivanje. Po želji tudi serviranja in vrtnarstva. Praktičen pouk je v zvezi a teoretično razlago. — Vpisnina za vse tečaj 150 Din; mesečina za notranje 600 Din, za zunanje 300 Din. Priglasiti se je do 31. marca.

n Groblje pri Domžalah. V nedeljo, 17. marca ob 4 bo v Društvenem domu krstna predstava nove narodne igre s petjem v štirih dejanjih: »Črna žena«. Igro, ki bo vsem ugajala, je priredil znani g. Ivan Redenšek, Domžale. Vljndno vabimo!

n Breg pri Kranju. Gasilska četa ponovi igro »Carski sel« v nedeljo, 17. marca ob 4 popoldne v Ljudskem domu v Kranju. Vabljeni!

»SLOVENE«

je edini slovenski katoliški dnevnik. Piše v duhu Katoliške akcije. — Stane na mesec 25 Din. — Pišite, da ga Vam pošljejo nekaj številčk brezplačno na ogled. — Naslov: »Slovenec«, Ljubljana, Jugoslov. tiskarna.

Bogačika se zgrozil. Hitro domov in v posteljo — Tako razgret in k vodi —!

Janček je truden in bled.

»Saj ni nič,« pravi in se komaj prestopa.

»V nedeljo bom videl očeta.«

»V nedeljo,« se tresse Bogačičkin glas. »le hitro domov in v posteljo, da ne zboliš!«

Doma Janček leže, ali noč je nemirna, noč in ves drugi dan in še po tlej, naprej in naprej. Suha vročina ga muči, kašelj in zbadanje v prsih.

»V nedeljo bom videl očeta —«

»V nedeljo —« joka Bogačička.

»Zakaj jokati?« se čudi Janček in ne sliši odgovora. Vse mu nu nekam izgubi. Bog ve, kako mineva čas!

Ko se zave, stoji oče pri postelji. Bogačička joka in mu drži prižgano svečko ob vzglavju. Janček kakor v megli zagleda očeta in bi se mu rad nasmehnil v pozdrav, pa ne more. Vse je tako daleč in Bogačičkin glas kliče:

»Oče naš, ki si v nebesih —«

Janček se zgaue. Oči iščejo očeta, ki tone v mraku. Kam vse gine?

V trenutku ga spreletaj groza, potem spet vidi očeta in skuša ponavljati za Bogačičko:

»Oče naš, ki si v nebesih —«

Nekdo zajoka. Je jok ali pesem? Janček več ne razloči. Tudi nesnice se mu ne gibljejo več. Še arce je misno. Saj stoji oče kraj postelje...

Samo iz oči se Jančku utrne solza. To je njegova zadnja solza, svetu v slovo.

(Konec.)

B—ski.

Ob dvajsetletnici svetovne morije

(Nadaljevanje)

Proti večeru sva se z gospodarjem vrnila s polnim vozom sena. Z Blazinškim nisva bila posebno navdušena za delo zato sva se z gospodinjjo dogovorila, da nama bo dajala skromno vsakdanjo hrano za 16 kopečk, sveda brez sahara (sladkorja). Jeretina je precej boljše zadel. Pri nekem trgovcu je vsak dan vrtil posnemalnik in zato dobival brezplačno hrano. Pa je to slubstvo kmalu izgubil, baje zato, ker mu je bila preveč všeč — sladka smetana.

Vsak teden enkrat nas je poklical ruski »starejši« k Metju. Nizdar nas ni bilo vseh, kar ga pa ni posebno vznemirjalo. Ob takih prilikah nam je povedal, kaj zahteva od nas nadzorstvena oblast. Vsi vojni ujetniki moramo biti ob 6 doma. Ven na oddaljeno polje gre ujetnik lahko samo z gospodarjem. Tudi je prepovedano dajati vojnim ujetnikom lovske puške. Dobrodušni Sibirjak je namreč neredko in brez vsake bojazni ponudil našemu ujetniku puško, da je šel na lov.

Dne 17. maja 1915 sem v Sibiriji prvič slišal kukavico. Izmed pticem, ki sem jih tisti čas videl, naj omenim ščinkovca, čička, dleska, prepelico, jerebico, divjo raco, divjo gos, vrano, vrabca, pasirico in škorca. Kosa, žolne in srak nisem opazil.

Na Karabinski stepi sejejo na desetino 9 do 10 pudov pšenice, katera da 100 do 120, v najboljšem slučaju celo do 150 pudov žita. Zetev začne običajno koscem avgusta. Sredi maja sejejo pšenico in sadle krompir.

Zanimivo je v sibirski vasi tudi medsebojno pozdravljanje. Prišedši v hišo, sem rekel: »Zdravstvuje,« domači so odgovorili: »Milosti prosim.« Pri odhodu sem vzkliknil: »Na svidenije,« domači pa so odgovorili: »Z Bogome.«

Zdaj pa še par zanimivih uradnih podatkov o sibirskih železnicah. V Vladivostoku je bilo 19. maja 1891 posvetovanje glede zgradbe sibirske železniške proge. Sklenili niso nič gotovega, zakaj ni bilo mit pravega načrta niti denarnih sredstev. Šele ruski finančni minister grof Vitte je našel oboje. — Delo je slo primeroma hitro od rok. Sibirske železnice so izvršili na leto 651 vrst (vrsta je nekaj več kot kilometer) dočim so n. pr. v ameriški Kanadi zgradili letno samo 438 vrst proge. — Kitajska je leta 1896 dovolila Vitteju zgradbo železnice po Mandžuriji, ki so jo nedavno Rusi na priški Japonske prodali novi samostojni mandžurski državi. Sibirski del proge je veljal

321.390.000, zabajkalski del 245.555.000, kitajskovzhodni del (mandžurski) 308.000.000, in usurijski del proge 72.388.000 rubljev. Celotna sibirska železniška proga je torej veljala 946.937.000 rubljev.

Zanimivo je tudi število potnikov, ki so se vozili po novi progi. V letu 1912 je potovalo po sibirski železniški progi 8,5 milijona potnikov, in po njej so prevozili istočasno 312 milijonov pudov tovornega blaga. Od tega je bilo raznega žita več kot 50, masla 4,5, lesa pa 2,5 milijona pudov (1 pud je 40 funtov). V letih 1885 do 1895 se je preselilo iz evropske Rusije na Ural sam 14.500 ljudi, v letih 1886 do 1900 pa letno več kot 186 tisoč prebivalcev.

Naši oficirji so dne 22. maja 1915 morali zapustiti Krutejlogo in so se pod strogim nadzorstvom odpeljali v taborišče v Kajnsk. To je bila posledica slabega ravnanja avstrijskih in nemških vojaških oblasti z ruskimi ujetniki. »Nižji čini« smo za enkrat še ostali v Krutejlagi. Tisto popoldne so ruski »starejšine« in nekateri naši ujetniki vzeli puške na rame in odšli na lov na gosi. V Avstriji je bilo kaj takega izključeno. Če z drugim ne, bi prišli navskriž z lovskim zakonom. Pa je vendar čudna ta reč: V Sibiriji ne živja divjačina zaščite, streljajo jo na vse pretege in vendar jo je kot listja in trave. Pri nas pa smo n. pr. zajce »certljali« in jih še »certljamo« bolj kot molzne krave, pa vendar vse toži, kako lov nazaduje.

V Krutejlagi sem bil nekoliko od Binkošt do 8. junija 1915. V tem času se je sicer pripetilo marsikaj zanimivega, kar pa ne bom opisaval na dolgo in široko, da se »Morijac« preveč ne zavleče. Vendar naj omenim nekatere značilnosti. Učitelj v Krutejlagi uživa brezplačno in davkov prosto 20 desetin zemlje. — Krst je stal tisti čas v tej pravoslavni župniji pol rublja, poroka pa 50 do 50 rubljev. Kdor ni plačal, ga niso poročili, pa tudi krstili ne. To je menda tudi eden izmed vzrokov številnih divjih zakonov v Sibiriji. Boljši pogreb je veljal 50 rubljev. — Do mlina je bilo iz Krutejlage nad 30 km. Od puda so plačali za mletel v denarju 7 kopek in še en funt moke so prideli.

Deklata kakor tudi fantje prepevajo pesmi tudi dvoglase, končujejo jih pa sledno v oktavi, kar zveni za naša ušesa nekam čudno, skorajda »divjec«. — Na travniku se deklata igrajo, pojejo in mečejo po tleh. Preveč sram jih ni, drugače bi 18 letno dekle ne potisnilo vpiho otrok na tla sovrstnico in jo naloskalo po goli koži okrog hrta.

Neizbrismo mi ostane v spominu tudi 25. maj 1915. Himka, 12 letna hčerka našega gospodarja je začela jokaje in kar do norosti čustveno opevati v preproštih besedah in po nekem napevu sestro, ki je bivala v daljnem Novo-Nikolajevsku. Več ur se ni mogla pomiriti ta reva.

Ljudska samopomoč

reg. pomožna blagajna v Mariboru, Grajski trg 7, poverjeništvu: Ljubljana, Tyrševa 34, naznanja smrtne slučaje svojih članov v mesecu januarju 1935

Lah Marija, Bečica
Belšak Jakob, Murčak
Oven Anton, Vavja vas
Graber Ana, Razvanje
Šavor Terezija, Bravčice
Huber Stefan, Studenec
Polane Jurij, Sv. Vid
Fohn Franciška, Celje
Tanke Franc, Ljubljana
Postrižnik Franc, Solišča
Koren Alojzija, Črednjevo
Markelj Franc, Lučarjev kal
Kadilnik Marija, Vojnik
Holzmann Terezija, Maribor
Gosnik Franc, Kojčice
Primožič Neža, Markovo
Vederjak Franc, Ljubljana
Dimco Agata, Ponovlje
Dr. Gregorčič Viktor, Novo mesto
Frie Josip, Maribor
Lorbek Ivan, Janževa gora
Pašnik Cecilija, Dovča
Hribar Franciška, Sv. Katarina
Jerina Janez, Sp. Ribče
Toplak Eltzebein, Zlatobolje
Vodopivec Neža, Celje
Gavos Marija, Dobrava
Sajovic Jožef, Krčevina

Vidovčič Tomaž, Sedlašek
Jakovnik Terezija, Makarska vas
Blagostinšek Fani, Luško
Otoropec Janez, Buče
Vogrince Anton, G. Hajdina
Lorenc Viktor, Kojčice
Vertič Julijana, Maribor
Pobevavšek Jakob, Buče
Petan Franc, Broomlje
Zidan Terezija, Ljubljana
Fukšič Marija, Grlje
Zor Marija, Ljubljana
Šlik Julijana, Vosek
Gušparac Jakob, Biela
Kosi Alojz, Maribor
Kronvozi Anton, Sv. Lenart v S. g.
Bohman Helena, Artide
Kos Mihael, Ljubljana
Znidar Anton, Doklece
Pedar Amalija, Gigenca
Stauber Julijana, Maribor
Petorkovič Marija, Čurnovo
Krajnc Ivan, Črednje
Trojger Jožefa, Brejce
Muhič Franciška, Zagradec
Kobar Ana, Leksarje
Arbolar Marija, Jurčič
Mihalčič Marija, Vel. Lašče

Plešej Franc, Smartno
Poldan Marija, Krška vas
Grifonar Franc, Žikarce
Rosenberger Alberi, Maribor
Kušnar Emer, Kristan vrh
Svoboda Jera, Ptuj
Kolarič Ivana, Nova vas
Standekar Marija, Sp. Kunguta
Mandolj Helena, Šmarino
Slavič Jožef, Križevci
Glabič Marija, Praproče
Božjak Neža, Moravci
Krašovec Janez, Vrhnika
Brašuta Marija, Ptuj
Salar Terezija, Rogoznica
Lorber Neža, Dobovec
Gobec Anton, Sv. Emma
Nalčin Franc, Otok
Domadenik Helena, Šnodbje
Cehnar Neža, Koprivnik
Krajač Gera, Korodice
Bokaljš Janča, Lesično
Šušin Marija, Mali vrh
Finšgar Andrej, Vozovi
Verstovšak Viktorija, Maribor

Po vseh umrlih se je izplačala pripadajoča pogrebna in skupnem znesku 648.600 Din. Kdor še ni član »Ljudske samopomoči«, naj zahteva brezplačno pristopno izjavo. Blagajniško načelstvo.

Današnja sovjetska Rusija

(Nadaljevanje.)

Listine o cerkv. poroki so brez vrednosti (§2). Kodeks popolnoma loči zakon, odušaja od sorodstvenih (§25). Dočim sta po vsem svetu zakon in sorodstvo neločljivo zvezana, pa temelji v Rusiji sorodstvo izključno le na dejanski krvni zvezi in svaštvo seveda tudi ne more tvoriti nobenega zakonskega zadržka. Člen 6. dalje prepoveduje registracijo zakonov med najbližnjimi krvnimi sorodniki (od starega očeta do vnuka ter med brati in sestrami), nihče pa ne ovira neregistriranega skupnega življenja, n. pr. med očetom ter hčerko itd., ki po sovjetskem kazenskem zakoniku tudi ni kaznivo. Registracija zakona se izvrši z izjavo obeh delov pred uradno osebo, za ločitev zakona pa zadostuje že izjava enega samega istotam, da ne mara več živeti v dosedanem skupnem življenju. Za vzrok ne vpraša nihče in vsak izmed dosedanjih zakonov lahko registrira istočasno že nov zakon. Oboje je izvršeno v nekaj minutah. Žena lahko sprotne možev priimek ali pa obdrži svojega, kakor hoče. Razločja med zakonskimi in nezakonskimi otroki glede na vse to seveda tudi ne more biti (§ 25) in prav tako ne more biti nezakonskih mater. Po sovjetskih podatkih se je prvi čas po uveljavitvi navedenega kodeksa sklepalo 70% takih boljševiških zakonov brez duhovnika, mnogi so se pa dali seveda istočasno na skrivnem tudi cerkveno poročiti. Prvih 5 mesecev l. 1927. je bilo v sovjetski Rusiji registriranih le 9000 zakonov, ločenih pa 7000, mnogo od teh že po par tednih in celo po par dneh.

Vse to je imelo seveda ogromen vpliv na življenje ruskega človeka. Res je, da si velika večina ametrov in celo boljševiških izobražencev ni dala uničiti srečnega rodbinskega življenja v predrevolucijskem smislu, toda med večino delavstva, zlasti pa med komunistično mladino (Komsomolci) je nastala prava spolna anarhija. »Svoboda ljubezni« ali točneje povedano: poživljenje te mladine presega vse meje. Ni dovolj, da že itak vsa ogromna boljševiška propaganda smeji rodbino v prejšnjem smislu, temveč se smešijo tudi vsaka spolna vzdržnost, zakonska zvestoba in sramežljivost ter se premišljeno pospešuje nenravnost. Pojm ljubezni je zastrupljen in nadomešča ga živinski nagon. Vse neštete komunistične mladinske organizacije z vso silo pospešujejo skupno življenje dečkov in deklic. K njih zabavam je učiteljem in staršem dostop celo prepovedan, zato se razvijajo le preprosto v divje orgije. Deklice, ki bi se skušale upirati živalski sili dečkov, se zasranjujejo in izpostavljene so prehudim posledicam, zato morajo seveda kloniti in po ruskih mestih srečujemo cele množice 12 do 15 letnih nosečih deklic, ki si skušajo potem pomagati s splavljanjem (l. 1928 je bilo izvršenih samo v bolnicah v Moskvi 50.000 splavov), ne glede na to, da skrbne posebne komisije za razširjenje varstvenih sredstev proti spočetju.

Glede na to se seveda ne moremo čuditi, da se rusko ženstvo dolgo ni moglo sprijazniti s takim osvobojenjem in ga ogromna večina še danes odločno odklanja. Ker je ženstvo komunistem in njegov družabni red naravnost sovražilo, so razvili boljševiki med njim še prav posebno smotreno propagando, pri čemer so se seveda lahko sklicevali na resnično in popolno njeno enakopravnost z možem, ki so ji jo dali res šele oni v javnem življenju. Tako ima danes ruska žena znaten vpliv zlasti pri vzgojnih vprašanjih. Ženske najdemo prav povsod in tudi na najodličnejših mestih, one so sodnice, predsednice sovetov, ravnateljice podjetij in že za časa meščanske vojne so tvorile v rdeči armadi po-

sebne ženske bataljone, ki so se tudi jako odlikovali. Najdemo jih na lokomotivah in v rudnikih. L. 1933. je bilo žensk v stranki pol milijona, v komsomolu 1 milijon, v ČIK-u 185, predsednic vaških sovetov 2500, predsednic kolektivov 8000, med dijaki 41% itd. Toda kar so ji boljševiki z eno roko dali, so ji z drugo vzeli, kajti ruska žena je danes bolj nego kjerkoli drugod le sužnja trenutne močeve strasti, nakar jo lahko po mili volji požene. Žena in človek sploh pa tako svoboda in enakopravnost odklanja, kajti njeno znanje je — splavljenje.

Svoboda splavljenja v javnih bolnicah je bila v sovjetski Rusiji uzakonjena že dne 17. novembra l. 1920. in nato l. 1924. razširjena še na zasebne klinike, zaradi sitnosti, ki so združene s sprejemanjem v bolnice, in ker vlada v njih tudi silno pomanjkanje prostora, seveda še naprej cvete zakotno splavljanje v ogromnem obsegu (ruski zdravniki cenijo, da odpade v SSSR letno 1.3 milijona rojstev zaradi splavov). Vzroki splavljanja so zlasti beda in zakonski spori, pri mladostnih deklicah pa seveda vse neprijetne okoliščine, ki so združene z materinstvom. Umrljivost zaradi splavljanja je neprimerno večja nego zaradi porodov, a posebno žalostne so zdravstvene posledice za poznejše življenje, zlasti pri poznejših nosečnostih. Silen vpliv ima pa svoboda splavljanja seveda tudi na širjenje prostitucije in spolne razbrzdanosti, zaradi česar se izjavljajo celo boljševiški zdravniki proti njej, ker se pač zavedajo strašnih posledic za prihodnji rod.

Najboljši zaveznik za boljševiško stremljenje po uničenju zakona in rodbine je strahotna stanovanjska beda, ki vlada že izza predvojne dobe v ruskih mestih in se je po vojni marsikje še povečala. Prebivalstvo ruskih mest je samo od leta 1920.—1928. naraslo od 21.2 na 27 milijonov, leta 1931. pa že na 40 milijonov. S socializacijo vse zasebne lastnine so bile »podružabljene« seveda tudi vse večstanovanjske hiše in uničena vsaka zasebna stavbna delavnost, a država ni imela sredstev, da bi mogla graditi zadostno število novih hiš ter je še velik del starih hiš, ki so tudi po mestih zgrajene po večini iz lesa, propadel. Zato je stanovanjska beda le naraščala. Že l. 1924./25. je prišlo v ruskih mestih na enega prebivalca komaj 6.76 m² stanovanjskega prostora, l. 1927./28. pa že celo samo 5.53 m², dočim je potrebnih vsaj 9 m². V Moskvi, kjer se je dvignilo prebivalstvo od l. 1912. do 1931. od 1.6 na 2.8 milijona, so prišle l. 1929. na tri sobe štiri rodbine, pri tem je pa še velika večina starih hiš strašno zanemarjenih. Stanovanjske razmere enega dela proletarijata so se res izboljšale v toliko, da se je naselil po stanovanjih, iz katerih so pregnali meščanstvo ter jih socializirali, a ker so bila ta stanovanja navadno velika, prebiva danes v enem samem takim stanovanju navadno po 5 do 10 rodbin. Iz tega je nastal strašen kaos, ki že sam na sebi ubija pojem rodbine. V ruskih mestih izginja pojem doma, ker ustvarja taka stlačnost po več rodbin v eno stanovanje z eno kuhinjo in enimi drugimi skupnimi pritlikinami vprav neznosno življenje ter vodi dan za dnem do novih žaloiger. Da, žena je res osvobojena, bremena gospodinjstva, kakor kaže boljševiška propaganda, a le v toliko, v kolikor — nima kje gospodinjiti. Res je, da je sovjetska žena na papirju socialno jako zavarovana, da je v vsem, tudi pri delu popolnoma izenačena z možem in da se lahko neovirano posveča javnemu življenju, kar tako poudarja komunistična propaganda, toda to osvobojenec jo je odrgalo od tistega naravnega področja, ki je bilo le njeno, odkar obstoji svet.

RAZNO

Uvedba najnižje plače. Občinski delavci v Banjaluki so prejeli po 16 Din na dan. Pri zadnji proračunski razpravi je bil sprejet predlog, po katerem je določena najnižja mezza za delavca na 20 Din na dan. Posebej usposobljeni so še boljše plačani.

Urado poročilo pravi, da prejema v Ameriških Zedinjenih državah 22 milijonov 375.000 ljudi podporo. Ta podpora znaša dnevno 5 milijonov dolarjev.

Češkoslovaška vlada je izdelala zakonski nacrt, po katerem bo vsak delodajalec zavezan, da namesti enega delavca ki mu ga pošlje posredovalni urad za službe. Le, če mu urad v štirih dneh ne prijavi prostega mesta ne pošlje nobenega delavca, sme delodajalec namestiti novo delovno moč po prosti volji. Vse zasebne posredovalnice za delo pa se odpravijo.

Jugoslovaška strokovna zveza priredi na praznik sv. Jožefa 19. marca delavski dan v Kranju. Ob 8 zjutraj je v župni cerkvi posebna delavska služba božja z delavskim cerkvenim govorom. Nato sledi ob 10 veliko zborovanje kranjskega delavstva v Ljudskem domu. Ob 4 popoldne pa je ravnotam slavnostna delavska predstava.

Težave v Meziški dolini. Meziška dolina komaj še diha. Kmet pridelava zelo malo, komaj ima za sebe. Les prodaja naravnost zramotno ceno. Jeklarna v Guštanju dela le še tu pa tam. Premogovnik na Lelah svojim delavcem že pol leta ne izplačuje zasluženih mezd. Ravno tako je tudi z ostalimi manjšimi obrati v Meziški dolini, ki kolebajo med življenjem in smrtjo. Iz tega se pač vidi, kako »izborno« žive naši trgovci in obrtniki, ter kako nujna je potreba, da se tudi temu stanju pomaga. Zato pa je tudi umljivo, da vlada ravno med obrtniki v naši dolini veliko zanimanje, kdo bo bodoči zastopnik Meziške doline v skupščini. Edini so si vsi v tem, da bo ta moral vsi pač v večji meri štiti interese vseh slojev, kakor pa jih je znal štiti dosedanji zastopnik prevaljskega okraja, ki je preveč zastopal samo koristi JNS, pa premalo koristil solonosti.

Umetne oči so uporabljal še stari Egipčani.

Mlada žena je bila vsa obupana. »Kuharska knjiga, katero si mi kupil, je morala biti zelo poceni in polna tiskovnih pomot. Ali si jih videl?«

»Ne, videl jih nisem, pač pa okusile je bil možev odgovor.«

»Blat in jaka sta se sinoči pošteno premikastila.« — »To je pa zelo čudno, jaz sem pa vedno mislil, da sta si nerazdružljiva prijatelja.« — »Saj tudi sta nerazdružljiva. Šest nas je moralo poseči vmes, da smo ju spravili narazen.«

»Zagotovili ste mi, ko sem kupoval avtomobil od vas, da mi nadomestite vse, kar bom izgubil ali zlomil.«

»Da, res je tako. In kaj felite zdaj?«

»Izgubil sem štiri prednje robe in si zlomil kost v kolenu.«

RADIO**PROGRAM RADIO LJUBLJANE**

od 14. marca do 21. marca 1935

Vsaki delavnik 12 Plošče. 12.50 Poročila. 13 Čas. plošče. — Četrtek, 14. marca: 18 Plošče. 18.30 Pesni Srečka Kosoveca. 18.50 Srbohrvaščina. 19.20 Čas. jedilni list. 19.30 Jugoslov. žena v zgodovini. 20 Prenos iz Belgrada. 22 Čas. poroč. 20.20 Plošče. — Petek, 15. marca: 11 Šolska ura. 18 Kulturno življenje starih narodov. 18.20 Radijski orkester. 18.40 Literarna ura. 19 Radijski orkester. 19.20 Čas. jedilni list. 19.30 Nac. ura. 20 Prenos polit. govora iz Belgrada. 20.20 Tamburaški orkester. 21.15 Radijski orkester. 22 Čas. poročila. 22.15 Radijski orkester. — Sobota, 16. marca: 18 Radijski orkester. 18.15 Aktualnosti. 18.30 Radijski orkester. 18.50 Francoščina. 19.20 Čas. jedilni list. 19.30 Nac. ura. 20 Prenos polit. govora iz Belgrada. 20.40 Klavir. 21.20 Slov. narodne. 22 Čas. poročila. 22.20 Radijski orkester. — Nedelja, 17. marca: 7.30 Gnojenje vinogradov. 8 Plošče. 8.20 Poročila. 8.30 Klavir in harmonij. 9 Versko predavanje. 9.15 Prenos iz franč. cerkve. 9.45 Plošče. 10 Naivnejša določila obrtnega zakona za delavce. 10.20 Radijski orkester. 11 Prenos mednarodnih smuških skokov iz Planice. 15 Plošče. 15.30 Koncert. 19.30 Nac. ura. 20 Čas. jedilni list. 20.10 Koncert. 21 Radijski orkester. 21.30 Čas. poročila, radijski orkester. 22.30 Plošče. — Ponedeljek, 18. marca: 18 Spomini s poti. 18.20 Plošče. 18.40 Slovenščina. 19.10 Zdravniška ura. 19.30 Nac. ura. 20 Govor ministra za notranje zadeve (iz Beograda). 20.20 Prenos opere iz Beograda. — Torek, 19. marca: 7.30 Razstave združne živine. 8 Plošče. 8.20 Poročila. 8.30 Radijski orkester. 9.40 Versko predavanje. 10 Prenos iz stolnice. 11 Radijski orkester. 15 Plošče. 15.30 Majda, radijska opereta. 19.30 Nac. ura. 20 Čas. jedilni list. 20.10 Klavirski koncert. 20.50 Akademski pevski kvintet. 21.30 Čas. poročila. 21.50 Radijski orkester. 22.30 Angleške plošče. — Sreda, 20. marca: 18 Plošče po željah. 18.30 Pogovor s poslušalci. 19.20 Čas. jedilni list. 19.30 Nac. ura. 20 Govor ministra za pravosodje. 20.20 Prenos opere iz Ljubljane, v odmoru čas in poročila.

Naročajte »Domoljuba«!

Srajce

za delo, svečanost in sport, kakor tudi vse moško in žensko perlo iz platna, cefirja, oksforda, šifona, batista in svile dobavi po zelo znižanih cenah

TRG. VSKO - DOM
Sternceki
TONARNA - PERILA - IN - OBLEK

Celle št. 18

Veliki ilustrirani cenik zastoji

Ako želite kupiti dobra in preizkušena semena, morate zahtevati povsod samo

Svetovna semena

(Vsaka vrečica mora biti tako označena)

V slučaju, da takih semen pri Vašem trgovcu ni dobili, se obrnite na veliko trgovino s semeni

Josip Urbanč, Ljubljana
Miklošičeva cesta št. 6
(nasproti hotela »UNION«)

Cenik vseh vrst semen za vrt, travnik in polje, lepe cvetlice itd. je brezplačno na razpolago, le pišite po njega

Gozdne sadike

za pomladansko pogozdovanje, 4- in 5 letne presajene smrekove ter 2- in 3 letne mecesnove, prvovrstne, močne in zdrave, kakor tudi cipresne sadike za vrtno ograje v različnih višinah do 1,20 m, ima poceni naprodaj Franc Dolenc, Preddvor nad Kranjem.

Brinje, fige, rozine in slive za žganjekuho
oddaja po najnižji ceni trvdka

IVAN JELACIN, Ljubljana Emonska c. 8.

Pozor gostilničarji, gospodinjje, neveste itd.

Preden kupujete holo ali surovo tkanino za namizno, posteljno in telesno perilo, zahtevajte vzorec (brezplačno) od trvdke Pavla Stranjsky, tov. zaloga, Tržič. Vama in predvsa tudi vedno v zalogi. Najnižje cenel En sam poskus Vaa prepriča o kakovosti blaga.

Ljudska posojilnica v Ljubljani

registr. zadruga z neom. zavezo

Miklošičeva cesta 6

(v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge po
najugodnejši obrestni meri

**NOVE VLOGE, vsak čas raz-
položljive, obrestuje po 3%**

ZA KRATEK ČAS

Tine: »Forej v tvoji novi službi praviš, da si popolnoma neodvisen?«

Tone: »Popolnoma. V službo lahko pridem, kadar hočem pred osmo uro in odhajam po šest, kadar hočem.«

Za pomladansko sezono

smo si nabavili velikansko izbiro vseh vrst najnovjših blagov za moške, ženske in otroške obleke. Vse to blago smo kupili že sami zelo ugodno, prodajali pa bomo s čisto malim zasluzkom, samo da napravimo čim večji promet, ter privabimo poleg naših starih še čim več novih odjemalcev. Vabimo Vas toraj, da nas v čim večjem številu obiščete ter se sklicujete na to inserat. Oddaljenim odjemalcem pa, če nam pošljete svoj naslov, pošljemo brezplačno naš cenik, da boste o naših cenah že naprej informirani.

Pri večjem nakupu Vam povrnemo vožnjo.

F. I. Goričar pri Ivaniki
Ljubljana - Sv. Petra cesta 29

Kramar je postavil svoj šotor na sejmu, poleg njega je stal njegov pomočnik. Kramar je vpil: »Halo, halo, pridite vsi k meni. Pogledajte to zdravilo, ki mu na svetu ni enakega. Ali vidite mene? Tristo let sem že star, pa še mladeniško čil in zdrav, a to samo zato, ker

Prodaja posestva

Proda se iz proste roke ali najpозnejše 24. marca 1935 na javni dražbi v Dolnjih Retjah posestvo umrlega Primožič Antona. Posestvo meri 18 ha, je lepo zaokroženo in poslopja v najboljšem stanju. Posestvo leži ob državni cesti, blizu železnice in trga Velike Lašče.

Proda se na drobno ali skupaj. Izklicna cena skupaj 116.000 Din, plačljivo deloma v gotovini, deloma s prevzemom doiga ali s hran. knjižicami.

Vsa pojasnila daje upravnik mase Hanzlč Ivan, javni notar v Velikih Laščah.

Manufakturo nudi ugodno, — (državnim obradnikom tudi na obroke: Občalnice za Slovenijo, Ljubljana Tyrševa cesta št. 29 (bila Gospodarske zveze) — V račun vsaj eno tudi hranilne knjižice članice Zadrúžne zveze.

vedno uživam to zdravilo.« Stibernik se je približal pomočniku, ga pocukal za rokav ter tiho vprašal: »Ali je res že toliko star?« — »Ne vem,« se je odrezal pomočnik, »sem šele sto let pri njem v službi.«

»Nič čudnega, da tako rad ribe loviš,« je dejal Stibernik, ko je prišel mimo Dobernika, ki je držal trnek v vodi. »Ribice, katere vjameš, so tako srečne.«

»Kako pa veš, da so ribice srečne,« vpraša Dobernik začuden.

»Saj vendar z repom mahljajo, ko jih potegneš iz vode.«

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje priželke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Mizarskega vajenca

sprejme takoj. Frano Erjavce, Brod, p. 81. Vid n. Ljubljano Hrana in stanovanje v hiši.

Mudim damam in gospodom izbiro raznovrstne manufakture po ugodnih cenah. Občalnice za Slovenijo — hiša Gospodarske zveze, Tyrševa c. 29. Do preklica vzamemo v račun hranilne knjižice članice Zadrúžne zveze.

Bekle za vsa kmečka dela sprejmem. Vizmarje 17.

Čebulo zdravo

kupim večjo množino. Ponudbe F. Slamčič, Gosposvetska c. 6, Ljubljana.

Kovaniškega vajenca

sprejem takoj. Hrana stanovanje v hiši. — Pirnat, kovač, Jarše-Domžale.

Rože od divjačine tudi polhove, kupuje stalno Zdravil. Ljubljana, Florjanska ulica 9.

Vajenca pridnega, poštenega z boljše šolsko izobrazbo išče trgovina z mešanin blagom. Podrobno se izve pri upravi Domoljuba pod znakom: »Poštenost« št. 2080.

Kupim posestvo

za 4—5 glav živine. — Prednost Savinjska dolina ali Gorenjsko. Jerzeršek, Binkelj Štev. 2, Škofja Loka.

Fanta, 15—17 letnega, poštenega sprejem takoj za kmečka dela. Kočar, Zalag 9, Dev. Mar. v Polju.

Kupim dobro suho slamo po dnevnih cenah. Dravljice št. 81.

Semena zanesljivo kakovostna liva dobro poljsko orodje, špecerijo in železino kupite pri Jos. Jagodič, Celje, Gubčeva ulica - Glavni trg.

Posestvo srednje veličine prodam. Franc Gostinčar, Luze 6, p. Dol pri Ljubljani.

Najboljše obleke,

hlače, perilo itd. kupite zelo ugodno pri Preskerju, Sv. Petra c. 14, Ljubljana.

Narodno nošo, gorenjsko, sko, uoško za večjo osebo kupim. Ponudbe s ceno na upravo lista pod »Priština« št. 2337.

Škornje, smučarske, letne in druge čevlje prvotne dobite pri Jerneju Jeraju Zapoge št. 10, p. Smlednik.

Rmečko dekle

za krmiljenje prašičev, poljska in hišna dela iščem. V poštev pride samo pošteno, snažno, približno 30 letno dekle. z dolgoletnimi spriznavi. V ponudbi naj bodo navedeni natančni podatki in dosežanje službe na nasl.: Marija Komar, Bled, Grad 91.

Parne pekovske peči in stroje postavlja »Tehna« — Ljubljana, Mestni trg 25. — Sprejema zastopnike iz vseh krajev.

Česen in čebulčak

kupujemo po najvišji cenah. Sever & Komp., Ljubljana.

Semenski krompir

naprodaj. Cena po dogovoru. Bervace št. 7, p. Grosuplje.

Hišo, dvostružinsko z vrhom, sredi Krope, zaradi smrti prodam za Din 14.500.—. Potrebno polovica gotovine Mesojedeč. Jenkova ul. 10, Ljubljana.

Kmečki mlin blizu ceste na prodaj. Grčar. Studence 1 p. Dob.

Dekle pridno, pošteno v pomoč gospodinjji sprejemem. Naslov v upravi pod št. 2675.

Semenski oves

domač in inozemski nudi Sever & Komp., Ljubljana.

Hišo z vrhom lepa lega, Brdo 54 Šška, prodam. Poizve se v gostilni Zadnikar — Brdo.

Fanta 18—20 let stara roga za kmečke dela sprejmem, Zorman Marija, Mala vas št. 4 p. Ježica.

Mizarskega vajenca

sprejmem. Viktor Šetina, Gunelje, 9. St. Vid nad Ljubljano.

Čebulčaka večjo množino naprodaj Ivanika Kopač, St. Vid n. Ljubljano 21.

Vatilna jajca, kontrolirane, lirane, rujave Majerske kokoši in piščanci se dobe v Grobljah — Društveni dom — p. Domžale.

Kmetovalci! Umetna gnojila vseh vrst ter semena kupite po ugodnih cenah pri Gospodarski zvezi v Ljubljani, Tyrševa c. 29.

Prodaj hišo

z gospodarskimi poslopji vrhom in njivo Pako — Borovnica. Pojasnila: Ig. Dormič, Zidovska ul. 6 Ljubljana.

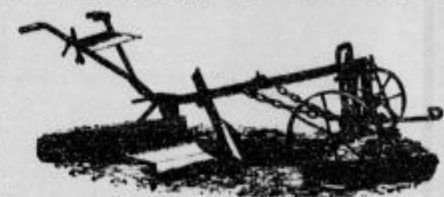
BOLNE NOGE

Na tisoče ljudi v Franciji se poslužuje danes novega sredstva, ki naglo in z lahkoto odpravlja vse težave in bolečine nog. Še drevi pomočite noge enostavno v vroči kisikovo kopeli Saltrat Rodella. Občutljivost bo minila takoj, ko bo kisik prodrl v kožo. V treh minutah popojava prenehajo vsa vnetja in otekline. Kurja oca a se omeščajo tako, da jih lahko odstranite popojava s koreninami brez bolečin in nevarnosti. Nosili boste lahko lepa čevlje manjše številke ter z lahkoto hodili ves dan, ali pa plešali vsa noč. Saltrat Rodell se prodaja z jamstvom po neznatni ceni v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

Zahvalo. Podpisani Tratar Anton, posestnik v Bistrici pri Mokronogu, iskreno zahvaljujem Vsaajemni zavarovalnici v Ljubljani, ki mi je o priliki mojega požara popolnoma pošteno in pravično izplačala Din 15.000.— to je celo zavarovalno vsoto.

Bistrica, 21. februarja 1935. Tratar Anton I. a.

Kmetovalci!

Priznano dobre in cenene LESCE-pluge, ospalnika, travniške in njivske brane, ter vse vrste pluznik delov izdeluje

Tovarna verig d. d. v Lescah pri Bledu

Zastopstvo za Dravsko banovino:
Franc Krištof, Ljubljana, Sv. Petra cesta 60

V vsako hišo Domoljuba!